

Paimen~Sanomat

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakuntien tiedotuslehti

Syyskuu 2008 Nro 4 (157)

Uusi kirkkovuosi

**Keväjärven kotakappeli Inarissa vihittiin 29.8.2008 pyhien Boriksen ja Glebin muistoksi.
Juhlusta lisää Paimensanomien seuraavassa numerossa 5/08. Kuva: Pertti Turunen.**

**Tässä
numerossa:**

s.2.
Skeemaigumeni
Johannes

s.3.
Uuden
kirkkovuoden
alkaessa

s.4.
Pappi rukoilijana
ja opettajana

s.8.
Reijo Marjomaa
-kirkonpalvelija

Esipaimenen sana Taas ja taaskin

Kirkkomme jumalanpalveluksissa kuulemme usein toistettavan anomuksen: ”Taas ja taaskin rukoilkaamme rauhassa Herraa”. Tottuneelle kirkkovieraalle nämä sanat ovat kehotuksena kohdistaa ehkä omille teilleen harhautuneet ajatukset jälleen rukouksen aiheisiin. Satunnaisesta palvelukseen mukaan tulleesta ja sitä ulkopuolisena seuraavasta sanat voivat tuntua saman toistolta, asialta josta jo puuttuu uutuuden viehätys. Rukoussanojen toistolla on jumalanpalveluksissa kuitenkin oma paikkansa. Kirkko on koulu. Jumalanpalvelus on oppitunti, jonka avulla meitä opetetaan hurskauteen. Toistamisella on tärkeä merkitys uuden oppimiseen. Siksi kuulemme kirkossa toistettavan: taas ja taaskin.

Uuden oppiminen ei ole helppoa. Näin on varsinkin hengellisten asioiden kohdalla. Onnellinen on hän, jolle Jumalan tuntemisen lahja on annettu jo lapsuuskodissa. Näitä lapsia on tuotu myös seurakunnan yhteiseen jumalanpalvelukseen. Dostojevskin romaanissa Karamazovin veljekset vanhus Zosima muistelee, kuinka äiti vei hänet poikasena kirkon jumalanpalvelukseen ja kuinka siellä rukouksen, laulun ja korkeuksiin kohoavan suitsutussavun keskellä ”minä silloin ensimmäisen kerran elämässäni tietoisesti otin vastaan sieluuni Jumalan sanan siemenen”.

Hengellisyyden omaksuminen edellyttää etsijältään pysähtymistä, rauhoittumista, keskittymistä ja tarkkaa kuuntelua. Vasta sitten ennen vieras asia alkaa avautua. Samoin on toistuvan rukouskehotuksen, taas ja taaskin, kohdalla. Sitä seuraa sanat: ”Puolusta, pelasta, armahda ja varjele meitä, Jumala, sinun armollasi.” Siinä on kysymys Jumalaan turvautumisesta. Sanat ovat hengen maailmasta ja kaukana meitä ympäröivän elämän todellisuudesta.

Maailmassa henki ja materia ovat jatkuvassa sodassa keskenään. Näin on ollut aina. Taistelu ihmisen mielenkiinnosta ilmenee myös sanoissa ja sävelissä, joita uutta oppiessamme otamme ympäristöstämme huomaamattamme vastaan. Romanttinen laulunpätkä tai iskelmän sanat painuvat helposti mieleemme ja soivat päässämme päiväkausia. Niiden sisältö ja anti on kuitenkin kovin köykäinen. Toista on hengellisyydessä Lakkaamattoman Jeesuksen rukouksen sanojen toistaminen aina uudelleen ja uudelleen vaatii harjoittajaltaan suurta ponnistusta. Rukoussanojen mielessä pysyttäminen kysyy vaivaa ja kärsivällisyyttä, mutta niiden sisältö on ainutlaatuinen: Herra, Jeesus, Kristus, Jumalan Poika, armahda minua syntistä.

Kun maallinen laulunpätkä tuo hetkellisen onnen tunteen, viitoittaa Jeesuksen rukous tasapainoista ja onnellista tietä koko elämälle. Se avautuu kahdessa tasossa. Rikomme Jumalaa vastaan joka hetki ja monin tavoin. Tunnustamme rukouksessa heikkoutemme ja pyydämme armahdusta. Näin jatkamme elämäämme luottavaisin ja tyynin mielin eteenpäin. Oman huonouden tunnustaminen leikkaa myös terän mielessämme koko ajan pyöriviltä lähimmäistä tuomitsevilta ajatuksilta. Ymmärrämme, että kun itse olen kelvoton, ei minulla ole syytä toisen vikojen arvosteluun. Tällaisen autuuden tilan saavuttaminen ei ole hetken asia. Sitä kohti on tietoisesti kuljettava ja jo pyrkimys on arvokasta.

F. Panteleimon
Metropoliitta Panteleimon

A word from the Bishop

During the holy services we quite often hear the recited words: “Again and again in peace let us pray to the Lord.”

For an experienced church-goer these familiar words are meant to be as an exhortation to focus movements of mind towards the prayer. For an occasional church-goer they might sound as a frequent repetition of the same words.

The Holy Church knows our human nature. We are usually attracted by our daily concerns. Focusing our minds towards the spiritual reality does not take place easily or suddenly. That is why we need the continuous exhortations and repetitions.

The words mentioned above are followed by: “Help us, save us, have mercy on us and keep us, o God, by Your Grace.” After exhortation the voice of the Church leads us to take the next step: to resort to God totally.

Ohjaajavanhus Johanneksen kuole- masta 50 vuotta – neuvot elävät yhä

Isä Johannes viihtyi keljansa hiljaisuudessa. Siellä hän myös antoi hengellistä ohjausta siitä pyytävälle. Kuva: Valamon luostarin arkisto

Valamon luostarissa Heinävedellä rippi-isänä toiminut skeemaigumeni Johannes (1873–1958) piti yön hiljaisista tunneista. Hän valvoi, luki hengellistä kirjallisuutta, mietti ihmisen osaa – ja kirjoitti kirjeitä häneltä neuvoa pyytäneille. Vuosien varrella hän laati satoja kirjeitä, joissa hän vaatimattomasti, itseään korostamatta opastaa arkisen elämän karikoissa.

Arkinen elämä käsitti tosin isä Johanneksen maailmassa myös ihmisen ja Jumalan suhdetta ja sitä, miten voisi elää eheästi, Jumalan tahdon mukaisesti ja jatkuvassa yhteydessä Häneen.

Osa isä Johanneksen kirjeistä on julkaistu useilla kielillä ja tämän vuoksi hänen sanansa vaikuttavat yhä uusin sukupolvien keskuudessa. Monelle hänen äänensä on tullut kirjeiden kautta tutuksi ja läheiseksi.

Vaikka isä Johannes vietti vajaat 60 vuotta luostarielämää, hän oli hyvin

herkkäkuuloinen ”tavallisten ihmisten” elämän eri ulottuvuuksille. Neuvot ovat konstailemattomat, mutta kuvastavat sitä, että vanhus on tavoittanut kunkin tilanteen inhimillisen ulottuvuuden. Samalla hän myös tuo esille omat sekä sisäiset että joka-päiväiseen elämään liittyvät kokemuksensa. Kun häneen pääsee näin tutustumaan, voi kokea, miten hänen tyynytävä ja samalla uusien näkökulmia tuova vaikutuksensa yhä vaikuttaa.

Valamon luostarin hautausmaalla toimitettiin isä Johanneksen haudalla muistopalvelus hänen kuolinpäivänään, torstaina 5. kesäkuuta 2008.

Arkkimandriitta Sergei

Skeemaigumeni Johanneksen elämänvaiheista on lyhyesti kerrottu Valamon verkkosivulla:

http://www.valamo.fi/index.php?module=pagemaster&PAGE_user_op=view_page&PAGE_id=291&MMN_position=355:341:342:349

Kirkkovuoden päättyessä ja uuden alkaessa

Kirkkovuotemme alkaa syyskuun ensimmäisenä päivänä.

Päivämäärä periytyy bysanttilaisesta ajanlaskutavasta ja perimätiedon mukaan keisari Augustus aloitti hallituskautensa tuona päivänä. Nykyään Ekumeeninen patriarkka toimittaa kyseisenä päivänä liturgian jälkeen rukoushetken ja julistaa kirkkovuoden alkaneeksi. Hän on siunannut päivän myös luonnon ja luonnonsuojelun päiväksi. Näin kirkkomme arvostaa Luojan luomaa luontoa sen kaikkinaisessa runsaudessaan ja kantaa huolta sen säilymisestä ja näin osaltaan muistuttaa ihmisen velvollisuudesta ”viljellä ja varjella” maata (1. Moos: 2:15).

Kirkkovuoden aikana me käymme läpi koko Luojan luomalleen ihmiselle varamansa pelastushistorian. Siten meille jokaiselle tarjotaan kirkkovuoteen sisältyvä valtava rikkaus ja se avautuu kaikessa runsaudessaan siihen osallistumisen myötä.

Luojan suunnitelmat tulevat ihmisen elämään, ei minään taiten sommiteltuna filosofiana, joka olisi vain joidenkin harvojen ymmärrettävissä ja käsitettävissä, vaan keskelle ihmisenä olemisen arkea ja todellisuutta, eletävään elämään - kirkon aktiivisena jäsenenä osallistua siihen ja rakentua siitä. Sitä on hengellinen elämä ja kilvoittelu siinä.

Kun kirkkovuotta tarkastelee kokonaisuutena, havaitsee siihen sisältyvän johdonmukaisuuden. Vanhassa testamentissa on lukuisia ennustuksia tulevasta Messiaasta ja Neitsyt Mariasta – Lunastajan synnyttäjistä. Erityisesti profeetta Jesajan ennustus ”Sen tähden Herra antaa itse teille merkin: neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel” (Jes. 7:14) on meille tuttu.

Kirkkomme muistelee myös Joakimia ja Annaa, neitsyt Marian vanhempia, joita kirkkomme nimittää Herran esivanhemmiksi. Pyhä Joakim polveutui kuningas Daavidista. Tämä oli merkityksellistä, sillä Jumala oli luvannut maailman Vapahtajan syntyvän tästä suvusta. Joakim ja Anna olivat hurskaita Jumalan palvelijoita ja olivat pitkään kärsineet lapsettomuuden

Tiennäyttäjä-ikoni (Georgian Jumalanäiti, Oulu, 1980-luku). Jumalanäiti on keskeinen hahmo kirkkovuoden syyskaudella.

häpeästä. Tuohon aikaan ajateltiin, että lapsettomuus on syntien seuraus. Hartaat rukoukset kuultiin ja niin vietämme Jumalan tahtomuksen merkinä Herran äidinäidin hedelmöitymisen juhlaa 9.12. Näin muistelemme sitä, miten Jumalan lupaus Vapahtajasta oli täyttyvässä Annan tulevan äitiyden onnen myötä.

Kirkkovuosi ensimmäinen juhla onkin Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian syntymän juhla. Kirkko seuraa juhliksaan Marian varttumista. Niitä ovat Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian temppeliinkäymisen juhla (21.11.) ja maaliskuussa (25.3.) aiheena on Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian ilmestyksen juhla ja seuraavaksi onkin lupauksen täyttymyksenä Herramme Jeesuksen Kristuksen syntymän juhla (25.12.) Toisena joulupäivänä muistamme myös Jumalanäitiä. Häneen liittyviä juhlia on vielä muitakin, esimerkiksi Jumalansynnyttäjän suojeluksen juhla (1.10.) ja kirkkovuoden lopussa Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian kuolonuneen nukkuminen (15.8.). Näin ympyrä sulkeutuu – alkaak-

seen taas uudestaan.

Marian rakastettua asemaa kuvaa myös moni-ilmeinen ikonitaide: jo kirkkorakennus itsessään on hänen ikoninsa. Hänellä on myös hyvin arvoitettu asema kirkon liturgisessa elämässä ja kirkko itsessään on äiti, lohduttava, suojeleva, rakastava ja muistava.

Edellä kuvatut juhlat ovat kirkkovuoden keskeisen sisällön, Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemisen valmistelua. Kristuksen syntymä, kuolema ja ylösnousemus muodostavat jännitteen, johon helluntain tapahtumat antavat lopullisen täyttymyksen. Näiden välille sijoittuu Kristuksen julkinen toiminta. Näistä ja niihin liittyvistä tapahtumista ja opetuksista rakentuu inhimillinen ja jumalallinen kokonaisuus, kirkkovuoden ydinsisältö ja uskonelämämme perusta.

Vain yhdelle ihmiselle on annettu äitiyden kruunuksi nimitys Jumalansynnyttäjäksi, siis Jumalan synnyttäjäksi. Neitsyt Maria edustaa ihmiskuntaa ja sitä kautta tulemme me kaikki osalliseksi lunastuslupauksesta. Tähän arvoon tiivistyy omalla tavallaan Jumalan ja

ihmisen, luotunsa, kohtaaminen ja Jumalan ihmiseksi tuleminen. Se, jos mikä, osoittaa ihmisen arvon.

Jumalansynnyttäjää Neitsyt Maria oli valmis tehtävään, iloitsi siitä, mutta joutui käymään läpi äitiyden äärimmäisen tuskan: poikansa ristiinnaulitsemisen. Siinä toteutui hurskaan Simeonin ennustus: ”... ja sinun omanikin sydämesi läpi on miekka käyvä.” (Luuk. 2:35). Siinä tuskassa hän on lohdutuksena yhä niille lukemattomille ihmisille, jotka kantavat elämässään surua, mutta myös lohduttajaa, esirukoilija, jonka puoleen yhä tänään rukoukspyynnöissä käännyttään.

Kirkkovuosi on matka ja mahdollisuus tutkia omaa elämää ja uskon tilaa. Meille on tarjolla etuoikeus ja vapaus osallistua henkilökohtaisesti, myös pyhiin mysteeriin ja siten uudistaa elämäämme ja uudistua siinä. Kysymys onkin siitä, otammeko nämä lahjat vastaan, vapaaehtoisesti.

Isä Simo Rönty

Maailman vanhin ortodoksinen kirkko löydetty

Joukko arkeologeja on kaivanut pohjoisesta Jordaniasta Rihab’ista esiin maailman vanhimman ortodoksinen kirkon.

Maanalainen kirkko on rakennettu vuosien 33 ja 70 välillä. Kirkko sijaitsee 48 kilometriä Jordanjoelta itään. “Uskomme löytäneemme maailman vanhimman kirkon”, kertoi Jordanian kaivausten johtaja Abdul Qader al-Husan.

Kirkko löytyi pyhän suurmarttyyri Georgios Voittajan kirkon alta, joka sekkin on vuodelta 230. “Meillä on todisteita siitä, että tämä nyt löydetty kirkko tarjosi suojan Jeesuksen 70 opetuslapselle” Husan kertoi. Näiden kristittyjen, jotka mosaiikeissa kuvataan “70 Jumalan ja Taivaallisen rakastamaksi”, sanotaan paenneen vainoja Jerusalemissa ja perustaneen kirkon pohjoiseen Jordaniaan. Kirkko todennäköisesti hylättiin, kun kristinusko laillistettiin Rooman valtakunnassa.

Kreikan ortodoksinen kirkon edustaja arkkimandriitti Nektarios piti kirkon löytymistä tärkeänä virstanpylväänä kaikille maailman kristityille. Löytöpaikalta löytyi keramiikan palasia, jotka ajoitettiin 200-600-luvuille, joten paikalla on asuttu myöhäiselle roomalaisvallan ajalle asti.

Luolan sisällä on ympyrän muotoinen rukousalue, jossa on kivisiä tuoleja erottaen asuintilat. Tämä ympyränmuotoinen elementti, apsis, on tärkeä, koska on vain yksi toinen luola, jossa on samanlainen, jota myös käytettiin kristittyjen rukouspaikkana. Kiviset tuolit ovat todennäköisesti olleet papiston käytössä.

Kirkosta löytyi myös vanha hautausmaa, keramiikan palasia ja lappu, jossa luki “Georgios”. Kirkosta johtaa tunneli vesisäiliölle. Kirkon ja tunnelin kaivaukset voivat valottaa ensimmäisten kristittyjen elämää vielä lisää. Arkeologit pitävät aluetta tunnelilta vesisäiliöön erityisen tärkeänä. Sieltä on löytynyt muun muassa vanhoja rahojia, kaiveruksia ja rautaisia ristejä.

Ortodoksi.net

Rukouksella on suuri voima. Meillä ortodokseilla on vahva rukousyhteys taivaan valtakuntaan siirtyneiden vanhempiemme ja esivanhempiemme kanssa. He rukoilevat meidän puolestamme Jumalaa, kun me sitä pyydämme heiltä. Me ihmiset unohdamme edesmenneet omaisemme usein hyvin pian heidän kuolemansa jälkeen.

Meidän tehtävämme on muistaa heitä ja rukoilla heidän puolestaan. Edesmenneillä on suuri rukouksen voima rukoilla erityisesti lastensa ja lastenlasten puolesta. Se on heidän tehtävänsä Jumalan valtakunnassa.

Tämän vuosituhannen ortodoksit ovat Suomessa hyvässä asemassa. Heistä pidetään hengellisesti hyvää huolta. Papit toimittavat säännöllisesti palveluksia eri puolella seurakuntia kirkoissa ja rukoushuoneissa. Tarjolla on jokaiselle paljon erilaista seurakunnallista toimintaa. Ortodoksin on vain tultava seurakunnan yhteyteen ja nautittava siitä sielunhoidosta, jota kirkonpalvelijat ovat valmiita antamaan pyyteettömästi mihin aikaan vuorokaudesta tahansa.

Nykyisin meillä on paljon hengellistä kirjallisuutta ja vanhoja isien opetuksia käännetään koko ajan lisää suomenkielille. Netistä saa myös tietoa kirkon ja eri seurakuntien elämästä ympäri vuorokauden. Ortodokseja arvostetaan ja heidän oppiaan kunnioitetaan toisen kansankirkon piirissä ja kaikkialla lehdistössä ja eri tiedotusvälineissä. Jokainen ortodoksi saa elää rauhassa ja harjoittaa uskoaan. Aina ei ole ollut asiat näin hyvin.

Pappi voi vaikuttaa maailmassa hyvin paljon omalla hengellisellä alallaan. Esimerkiksi opetus- ja saarnatömmillä jumalanpalvelusten yhteydessä ja lehdistössä voi muokata ympäristöään pienissä mutta tärkeissä asioissa. Näin opetuksen kautta ohjataan ihmisiä myös seurakuntarajojen ulkopuolella kohti taivaan valtakunnan elämää. Kyllä kolmeenkymmeneen vuoteen sopii paljon saarnoja kirkossa ja lehdistössä, radiossa ja eri tilaisuuksissa. Niiden kautta on voinut vaikuttaa vaatimattomalla tavalla tässä maailmassa.

Uskon, että Pyhä Henki tekee työtä papin kautta ja antaa sellaiset sanat kuin kuulija tai lukija sillä hetkellä tarvitsee oman elämänsä rakennukseksi. Jos pappi voi yhdenkin ihmisen pelastaa Jumalalle ja innostaa hänet kulkemaan kohti kirkkautta, ei hänen elämäntyönsä ole ollut turha.

Isä Antero Petsalo pappina 30 vuotta - osa II Pappi rukoilijana ja opettajana

Isä Antero. Kuva: Petsalon perhealbumi.

Altari on kaiken keskus

Liturgian toimittaminen pyhän alttaripöydän edessä on maailman suurin ja vaikuttavin pyhä tapahtuma. Me papit olemme todella suuren pyhyiden toimittajia ja saamme olla suurten asioiden äärellä ja muuttaa maailmaa liturgiapalvelun avulla. Kristus muutti maailman, kun hän antoi itsensä uhriksi ristialtarrilla koko maailman elämän puolesta.

Pyhän pöydän takana on suuri Herran eläväksi tekevä risti. ”Ristialtari” on meillä kirkossa jokaisessa jumalanpalveluksessa kunnioituksemme kohteena. Ei alttariseinä pöydän takana, vaan itse pöytä, Jumalan hengellinen valtaistuin, taivaan valtakunnan alttari.

Alttaripöytä eli pyhä pöytä on koko kirkon elämän keskus. Sen edestä lähtee kaikki työ ja toiminta seurakunnassa ja siitä pitäisi lähteä myös kaikki toiminta jokaisen yksityisen seurakuntalaisen elämässä.

Omalta osalta pappina haluaisin innostaa ja ohjata ihmisiä osallistumaan kirkossa yhä useammin ja suuremmalla hartaudella pyhiin toimituksiin tämän pyhän pöydän edessä, Jumalan valtakunnan hengellisen uhrialtarrin edessä.

Pyhä pöytä kuvaa liitonarkkia, joka oli vanhassa liitossa Jumalan läsnäolon merkki, hänen valtaistuimensa. Pöy-

dällä on kaksi kynttilää ikään kuin kirkkauden kerubit liiton arkin kannen päällä. Neitsyt Mariaa verrataan kirkkorukouksissa liitonarkkiin, Jumalan valtaistuimeen ja kerubi-istuiimeen. Tämän vuoksi alttaripöydän taakse apsikseen on kuvattu Jumalansynnyttäjää ja hänen kohtunsa kohdalle taivaan valtakuntaa kuvaavaan ympyrään Kristus-lapsi.

Alttaripöytä symboloi myös Kristuksen hautaa ja nimenomaan tyhjän haudan merkinä ylimpänä alttariseinään on kuvattu käsittätehty Kristuksen ikoni eli käärinliinoin heijastuneet Jumalan Pojan kasvot todistuksena ylösnousemuksesta.

Kun lapsena olin Iisalmen kirkon alttarissa ja katselin pääsiäisaikana alttaripöydälle sijoitettua epitafia eli Kristuksen hautakuvaikonkia, ajattelin; että eikö Jeesus noussutkaan kuolleista? Miksi tuo hautakuva on edelleen täällä näkyvillä? Myöhemmin ymmärsin tämän epitafin pääsiäisaikana kuvaavan käärinliinaa, johon on heijastunut ylösnousseen Vapahtajan kuva. Eli se on kuva Torinossa säilyttävästä Kristuksen hautaliinasta. Tämä oli opetuslasten ja alkukirkon suuressi varjeltu pyhäinjäännös, ja tätä me koko pääsiäisajan tulemme katsomaan ja kunnioittamaan kirkkoihimme.

Samalla tavalla jouluaikaan alttaripöytä kuvaa seimeä, jossa vastasyntynyt Jeesus lapsi lepää kumarrettavanam-

me ehtoollislahjoissa. Kristuksen syntymäluola muuttuu pääsiäisenä hänen hautaloukukseen, jossa toimitamme haudan päällä pyhää liturgiaa.

Pappi hengellisenä lääkärinä

Pappi on sielunhoitaja, hengellinen lääkäri, niin kuin Johannes Krysostomos opettaa. Ihmisen etsiessä hengellistä parannusta hän on nöyrä ja haluaa turvautua Jumalan apuun. Kirkossa on seitsemän sakramenttia ja lukuisa määrä erilaisia rukouspalveluksia ihmiselle mitä erilaisimpiin elämän vaikeuksiin. Etsivä seurakuntalainen löytää kirkon parantavana ja rakkautta tulvivana pyhänä paikkana. Pappi toimii Pyhän Hengen vihkimänä Kristuksen Jumalamme kätenä tässä maailmassa ja jos Jumala haluaa parantaa ja hoitaa ihmistä, ihme tapahtuu seurakuntalaisen elämässä.

Toivoisin, että jokainen ortodoksi osallistuisi useamman kerran vuoden aikana katumuksen sakramenttiin. Nyt tämä pyhä parantava synninpäästön ja mielenmuutoksen sakramentti, Pyhän Hengen armon virta, on menettänyt jostakin syystä ihmisten mielenkiinnon. Kuitenkin kirkon ohje on, että jokaisen on osallistuttava tähän katumuksen sakramenttiin, vaikka ei ihan joka kerta ennen ehtoollista. Rippi-isän luvalla voi osallistua ehtoolliseen ilman synnin-

tunnustuksen sakramenttia, mutta ainakaan minä en ole antanut kenellekään sellaista lupaa, että vuosikautia voi käydä ehtoollisella ilman tätä sakramenttia.

Rippi-isän kohtaamista ei pidä pelätä. Pappi on lempeä, ymmärtävä ja rakastava isä, joka kuuntelee katuvan seurakuntalaisen nöyryymistä Kristuksen edessä. Tämä nöyryys ja syvä katumus syntien tähden on se tärkein asia, eikä se, mitä tässä pyhässä hetkessä puhutaan. Kristus itse puhuu ja toimii, pappi ja syntinsä tunnustava seurakuntalainen kuuntelevat. Kirkon isät opettavat, että Pyhä Henki toimii synnin tunnustamisen sakramentissa. Se mitä rippi-isä sanoo ensimmäiseksi katuvalla synnintunnustuksen jälkeen, on tärkeää ohjausta ja opetusta rippilapselle.

Katuvaa ei saa missään tapauksessa ruveta puolustautumaan ja selittelemään, väittämään papille vastaan tähän opetukseen, sillä silloin ei enää Pyhä Henki voi toimia tässä tilanteessa. Rippi-isä toimii nöyränä Jumalan johdatuksessa ja mitä hän pystyy antamaan ikään kuin oikeana reseptinä ihmisen hengelliseen hätään ja hänen parane- misekseen. Se on Kristuksen itsensä antamaa. Oikea opetus ei tapahdu papin kekseliäisyyden ja sanavalmiuden takia.

Jatkuvaa koulua

Kirkossamme on nykyään hyvin paljon suomeksi käännettyä kirjoja pyhien isien opetuksesta hyvin monista eri asioista. Olen innolla luke- nut muiden muassa vanhus Paisioksen ja monien muiden athoslaiten isien hengellistä viisautta, kuten muuta isien opetusta ja pyhien elämäntar- toja. Kaksi kertaa olen myös saanut vierailulla tällä Pyhällä Vuorella ja osallistua yön pimeydessä pitkiin hartaisiin jumalanpalveluksiin.

Athoksella voi tuntea Jeesus-rukouksen pelastavan voiman. Monet isät ja ohjaajavanhukset opettivat lisäämään tähän rukouslauseeseen myös rukouksen koko maailman puolesta: ”Herra Jeesus Kristus Jumalan Poika armahda meitä syntisiä ja koko maailmaasi”. Isät korostivat sitä, että tämä rukous koko maailman puolesta on kaikkien pappien ja munkkien työtä. Ja samalla tavalla tämä käsky rukoilla ”maailmalle rauhaa ja hyvää järjestystä” on jokaisen ihmisen tehtävä, kuten kirkon ekteniassa lausumme.

Isäni opetti, että papin pitää olla nöyrä Jumalan mies, joka hiljaisuudessa ja sävyisyydessä tekee sitä työtä, johon Jumala hänet ohjaa ja käskee.

Ei tähän hurskaaseen työhön voi rutinoitua ainakaan sanan negatiivisessa merkityksessä. Isä sanoi, kun olin valmistumassa ylioppilaaksi, että etsi jokin toinen ammatti. ”Papin työ on niin vaikea ja raskas ammatti ja haluaisin varjella sinua monelta pahalta mieleltä. On maailmassa paljon helppojakin töitä...”

Jumala ohjasi minut kuitenkin tähän ammattiin, ja olen saanut iloita monista asioista elämäni aikana. On ollut myös hyvin paljon pahaa mieltä, vaikeuksia ja surua. Mutta Jumalan avulla olen aina päästy eteenpäin tällä kilvoitustiellä. Tämä tieni pappina on kivinen, kapea ja vaikea kulkunen, mutta ruusutarha ja kauniit tuoksuvat eriväriset kukat reunustavat tietäni kohti Työnantajani ja taivaan valtakuntaa.

Onnekseni olen saanut kulkea monien suurten persoonallisuuksien rinnalla. Monet heistä ovat vielä elossa ja iloitsen aina suuresti heidän luona käydessäni ja heitä hengellisesti ripitystilanteissa hoitaessani. Monet näistä rakkaista ja viisaista seurakuntalaisista ovat jo siirtyneet rukoilemaan kirkkauden valtakuntaan. Tunnen heidän rukouksen voiman jokaisessa liturgiassa ja jumalanpalveluksessa.

Pieni kirkkomme on monesti täynnä rukoilijoita, valoa ja pyhyiden tuntua, vaikka näkyvän maailman kansalaisia eli taistelevan seurakunnan jäseniä on vain muutamia läsnä. Parhaimmat opetukset myös pappi saa hengellisesti viisaan vanhuksen kanssa keskustellessaan.

Elämä on opettanut kunnioittamaan jokaista seurakuntalaista, ihan pienestä lapsesta seurakunnan vanhimpaan, kesällä 95 vuotta täyttävään Piippolassa asuvaan Olgaan asti. Hänen elämäntilanteensa, kirkkaat silmänsä, kaunis puheäänensä ja suuri rakkautensa sielunpaimentaan kohtaan auttaa minua jaksamaan eteenpäin tällä työsarallani.

Haluan kiittää puolisoani äiti Outia, lapsiani ja heidän rakkaitaan ja koko perhettäni tuesta ja kannustuksesta tähän Kristuksen papin tehtävään, jota yritän parhaani mukaan Pyhän Hengen avulla nöyränä ja kaikilta esirukouksia pyytäneen suorittaa.

Haastattelun pohjalta Paimensanomien

Artikkelin ensimmäinen osa julkaistiin Paimensanomien numerossa 3/08.

Salmikerho gostis arhiepiskopoi Leon kodipaikal

Rod'ientupäivysankari arhiepiskopoi Leo salmikerholazten keskel. Kuva Pertti Marttisen albumi.

Oulun seuvvun Salmikerho oli gostis arhiepiskopoi Leon rod'ientupäivil Pielaveil n'elläs päivy kezäkuudu. Mugan oli oululazii, muhoslazii da utajäveläzii matkalazii kaikkiedah 27 ristittyzty.

Tossuargen 65 hengen suurisilmy kuskai matkalazet Runnin kylpyläh, kudain hodellis uinoimmo yön yli. Vai muite linjuautos oli muga äijjy tilua, sto sie olisimmo voinnuh pidyäh hoz bes'oudat. Alkuildu kului vesseläh ra-

vintolas, mis hollantilane ammuizii ihmisten artteli esitti alankomualazii pläšennyzii puukengiitäh kopsuttain. Ilone pläššindyardteli on kuuleman mugah harrastannuh pläššindyä jo kolmekymmen vuotta.

Kolmanten argen matku jatkui arhiepiskopoi Leon kodipaikal Pielavein Taipaleenkyläh, kunne tulimmo hyvis aijjois ennen liturgian alkamistu. Jo etiäl peltoaugien tagua silmy tabai uuvven hirzitasounan, kudaman kuparine laukkukuboli kiildeli kirkkahas päivyvasties. Izä ezipaimoil jo brihattšuzennu herännyh toiveh sai lopuskal

täydymyksen oman tšasounan muodos.

Ennen sluužbun alkamistu arhiepiskopoi ventšaitšii uuvven tšasounan käyttöh pappiloin ker. Ristittyzii oli kerdynnyh paikal muga äijjy, sto kai ei sovittu tšasounan sizäl. Mugai lopuškat ristittyzet seurattih sluužbuu ulkopuolel mälinäjuoššiekun välityksel. YLE:n kameramužikat uuraztettih kameroin ker tv-esitysty varte tšasounan sizäl dai ulkopuolel.

Liturgian jälgeh rod'ientupäivysankarii lykyteldih koditaloin sizätalois. Taritšendustola oli katettu

pihamual pystytettyh suureh telttah. Izä esipaimoin blahosloviettu murginstolan, nautti pruazniekkurahvas tarjoilus teltan sizäl dai helteizel pihamual. Päiväne pastoi pilvettömäl taivahal da helli ristittyzii. Izä ezipaimoil on näit lähehizet suhtehtyläkerdah. Lopuškakse pidiäh vie sanuo, sto ylen dobroli oli reizu.

Salmikerho esittyägi viel kertualleh suuret passibot izä ezipaimoil gostis da ylen äijjy lykky dai tervehytty eloksen dorogal.

Tšimoin Peša

Ikuinen muisto - Vilho Kemoff (1935-2008)

Kesän valoisimpaan aikaan siirtyi Varejoen rukoushuoneen pitkäaikainen isännöitsijä Vilho Kemoff taivaallisen seurakunnan kirkkauteen. Vakava sairautajan maallisen vaelluksen. Vilho ehti toimia yli 30 vuoden ajan Varejoen tsasounan staarostana.

Hänen elämäntaipaleensa alkoi 73 vuotta sitten Petsamon Näsykän kylässä. Sotaja evakkovuosien jälkeen uudeksi kotipaikaksi tuli Tervolan hallainen korpi Va-

rejoen rantamalla. Vasili isän johdolla suuri perhe raivasi ja rakensi monien muiden tavoin uuden asuinsijan. Petsamon hengellinen perintö sai kyläläiset myös talkoilla rakentamaan rukoushuoneen. Vasilin kuoltua kesken rakennushankkeen, Vilho jatkoi isänsä työtä. Niin vuonna 1954 alulle pantu tsasouna valmistui 1960-luvun alussa. Siitä lähtien Vilho toimi sen isännöitsijänä aina vuoteen 1998. Nyt hänen viimeinen leposijansa on tuon rakkaan tsasounan kupeella olevassa kauniissa kalmistossa sinne ensimmäisenä vainajana haudatun isänsä vieressä.

Vilhoa monien ystävien lisäksi muistavat rakkauksella hänen puolisonsa Liisa, joka huolehti hänestä viimeiseen asti sekä Vilhon kolme lasta perheineen. Nuorin poika Hannu perheineen jatkaa maatilaa. Vilho muistetaan ahkerana kirkossakävijänä. Milloin Varejoella ei ollut palvelusta, hänet nähtiin Kemmin, Tornion tai Rovaniemen kirkossa. Lepopäivän pyhittäminen oli hänelle tärkeää. Ekumeeninen toiminta Tervolassa oli myös hänelle luonnollista. Rakkaus entiseen kotiseutuun ja sen ihmisiin sai hänet myös usein pyhiinvaellukselle pohjoiseen.

Erityisesti Vilhon ajatukset ja elämäntutkimus tulevat esille hänen runoissaan. Hän oli ahkera kirjoittaja. Arkielämään sijoittunut elämän havainnointi julisti kaikessa Luojan ylistystä ja huolenpitoa. Vilhon runoja julkaistiin erityisesti Tervolan paikallislehdessä. Näistä runoista hän julkaisi myös teoksen ”Kylä vaarojen keskellä”.

Vilhon tuttu hahmo on poissa rukoilijoiden joukosta. Kuitenkin riemuitsevan seurakunnan kirkkaudessa hän yhä rukoilee kanssamme, ylistäen Jumalaa uusilla runoilla.

Isä Kuisma Suopela

Rovasti Pentti Hakkaraisesta Kainuun vuoden puhuja

Kainuun Lausujat on valinnut Kainuun vuoden 2008 puhujaksi Kajaanin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherran Pentti Hakkaraisen.

Kainuun Lausujien puheenjohtaja *Lea Suopelto* toi perusteluissa esille isä Pentin sanankäytössä kansantajuisuuden, elämänläheisyyden ja kuulijoiden kohtaamisen. Suopellon mukaan isä Pentti osaa valita aiheensa kuulijoille soveliaalla tavalla. Hänen puheenvuoroissaan kuvastuu monipuolinen kulttuurin tuntemus, joka ylittää luovan ekumeenisesti seurakunnalliset rajat. Vuoden puhuja julkistettiin lauantaina 15.6. 2008 Paltaniemen Eino Leino-talossa.

Arvonimen ovat aikaisemmin saaneet muun muassa ministeri *Paula Lehtomäki* ja kansanedustaja *Anne Huotari*.

Ortodoksinen tiedotuskeskus

Lapin kirkkoherran paikka avoimeksi

Lapin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherran paikka julistetaan haettavaksi syksyllä. Tehtävässä kolme vuotta toiminut pastori *Jyrki Penttonen* on irtisanoutunut toimesta ja siirtyy syyskuun alusta Helsingin ortodoksisen seurakunnan palvelukseen.

Isä Jyrkin läksiäiskahvit juotiin seurakuntasalissa sunnuntaina 10.8. 2008 toimitetun liturgian jälkeen. Nopealla aikataululla järjestettyjä läksiäisiä oli kokoontunut viettämään joukko seurakuntalaisia. Seurakuntalaiset saattelivat isä Jyrkin kaihoisilla mielin kiitosten ja muistolahjojen kera kohti uusia tehtäviä.

kirkkoherran tehtävien hoitaminen

Kirkkoherran hallinnollisia tehtäviä hoitaa syyskuun alusta lukien rovasti *Kauko Makkonen*. Jumalanpalvelukset Rovaniemen kirkossa toimittaa syyskaudella isä *Mikko Sidoroff*.

Lapin ortodoksinen seurakunta

Pyhän ristin tsasouna, Suomussalmi

Kuva: Topi Ikkäläinen

Ajatus Kajaanin ortodoksisen seurakunnan itäisimmän pitäjän, Suomussalmen, kyläkeskukseen Ämmänsaaren rakennettavasta tsasounasta syntyi 1975 Kuivajärven vienankarjalaiskylän Rajavartioston tiloissa Suomussalmen rajakomppanian päällikön, majuri Toivo Pitkäsen ja isä Pentti Hakkaraisen keskusteluista alueen ortodoksien

tulevaisuudesta. Molemmat ymmärsivät Ylä-Kainuun tarvitsevan perinteiseen tyyliin tehtyä ortodoksista identiteettiä lujittavaa kirkollista rakennusta kuntakeskukseen.

Suomussalmen tiistaiseura sitoutettiin hankkeeseen. Pankinjohtaja *Tauno Salomäestä* saatiin hankkeen puolestapuhja seurakunnan luottamuselimiin.

Ratkaisevana tapahtumana Suomussalmen hankkeen etenemiselle voitaneen pitää arkkipiispa *Paavalin* 1978 te-

kemää kuntavierailua, jolloin hän myös tutustui kunnanjohtaja *Alvar Saukon* johdolla Ämmänsaaren Kruununpuistoon tsasounan sijoituspaikana. Hän piti paikkavalintaa erinomaisena ja seurakunta hankki omistukseensa määrälän puistosta.

Suomussalmen kunta osoitti erinomaista kulttuuritahtoa lahjoittamalla Kruununpuiston tontin Kajaanin ortodoksille seurakunnalle. Myös talkoapua saatiin monilta tahoilta ja mm. hienot kivilaatat tsasounan kivijalkaan saatiin leijonien toimesta arkkitehdin kotitalalta.

Tsasounan nimeksi valittiin

pyhän ristin löytämisen ja ylentämisen muisto (14.9), koska tuolloin Kajaanin seurakunnasta oli opiskelijoita Yhdysvalloissa kreikkalaistaustaisessa Pyhän ristin (Holy Cross) teologisessa korkeakoulussa. Suomussalmelaisen arkkitehdin *Hannu Pyykkösen* tekemissä lopullisissa rakennuspiirustuksissa esikuvana oli 1700-luvun Äänisniemen pyöröhirsitsasouna. Paikalliset Leijonat (Lions Klubi) osallistuivat innolla kivijalkatalkoisiin ja maisemointiin. Oulun metropoliitta *Leo* vihki pyhäkön 27.2.1983 pyhän ristin kunniaksi.

Tsasounan sisäinteriörissä luovuttiin ikonostaasista ja etsittiin varhaisempaa ikonien sijoittamistyyliä. Näin päätettiin alttariseinän mittaiseen ikonilautaan, jonka päälle sijoitettiin ikonimaalari *Tuula Murtolan* maalaamat hienostuneet 1400-luvun moskovalaiseen ikonimaalaustyyliin (*Teofanes Kreikkalainen*) tehdyt aiheet: Mirhantuojanaiset haudalla, Ylienkele Gabriel, Jumalansynnyttäjä, Profetoitu Kristus, Johannes Kastaja, Ylienkele Mikael ja kunnialliset ja eläväksi tekevän ristin löytäminen ja ylentäminen.

Kirkolliset kalusteet on tyyllisesti sopeutettu vanhaan hirsirakennuksen muotokieleen ja tsasounan seinille sijoitetut Tuula Murtolan maalaamat ikonit hienolla tavalla luovat yhtenäisen kokonaisuuden. Myös kirkkosalin kärrynpyörää muistuttanut valaisin vaihdettiin 2000-luvun alussa perinteiseen, ortodoksiseseen, bysanttilaistyyliiseen kattokruunuun.

Tuula Murtola maalasi myös pyhän ristin tsasounan sisäänkäynnin yläpuolella olevan Kristuksen ristiltä poisottamisen ikonin ja tsasounan kirkkosalin pohjois- ja eteläseinillä olevat ikonit: Jumalansynnyttäjä Znamenie, Kristus – aina valvova silmä ja Kristus Kaikkivaltias.

Kalevalan 150-vuotisjuhlan yhteydessä 27.6.1987 vihittiin pyhän ristin tsasounan läheisyyteen kuvanveistäjä *Nina Sailon* tekemä Itkijä-patsas. Taiteellisesti vaikuttavan työn lahjoittivat Vienankarjalainen kulttuurisäätiö ja Suomussalmen kunta. Taiteilija *Nina Sailo* tutustui veistoksen sijoituspaikkaan jo edellisvuonna yhdessä tyttärensä kanssa ja piti paikan valintaa hyvänä, koska patsaaseen kuvatun karjalaisnaisen kasvot ja koko olemus kohdentuivat pyhän ristin tsasounaan ja joka oli myös ympäröity rakennukseen hyvin tyyllisesti sopeutuvalla portilla ja aitauksella.

Isä Pentti Hakkarainen

Paimen ja lauma

Me elämme kaukana siitä entisajan hyvästä elämästä jolloin ihmiset välittivät toisistaan. Silloin saatoit poiketa tervehtimään naapuriasi etukäteen ilmoittamatta. Kolutit oveen, istahdit tarjotulle tuolille ja aikasi tarinoituasi toivottelet naapurille hyvät voinnit. Näin olit ilahduttanut häntä ja samalla keventänyt myös omaa mieltäsi.

Entisinä kultaisina aikoina elettiinhan aikaa jolloin riitti lukoksi luuta oven päälle. Laumaansa paimentava papikin saattoi noihin poiketa tarinoimaan. Samalla hän siinä kuunteli ihmisten murheet ja huolet. Aika on kuitenkin muuttunut hämmästyttävän nopeasti. Ihmisen vauhti on kiihtynyt ja kyynärpäät nousseet liian ylös. **Kiireinen ja työtahdin vä-**

syttämä ihminen on saanut suojakseen kaikenlaiset lait ja säädökset, joilla hänen kodiksi kutsuttua valtakuntaansa suojataan. Enää et voi etukäteen kutsumatta astua tuohon hälytyslaittein varustettuun ”linnoitukseen”, mennäksesi tarinoimaan naapurisi tai ystäväsi kanssa. Tänäpäin vedotaan yksityisyyteen, huolet eivät kuulu enää kenellekään.

Yhteiskunta, joka jatkuvasti rakentaa yksityisen ihmisen ei suojaksi kaikenlaisia säädöksiä, eristää myös papin laumastaan. Miten seurakuntansa paimen voi enää saapua hädässä olevan seurakuntalaisen kotiin? Ei mitenkään, ellei häntä erikseen kutsuta. Näin paimenet on pakotettu virkamiehiksi. Usein ihmetellään: ”miksei pappi tule

kotiin?” Vaan mitenkäs tulee, jos et sysää yksityisyyttäsi syrjään ja kutsu häntä kotiisi.

Me olemme ihmisiä ja pappi on myös ihminen, joka on pakotettu sopeutumaan tähän nykypäivän liian suojattuun elämään. Näkyvästi ja kuuluvasti paimen kutsuu laumaansa erilaisiin opetustilanteisiin, eikä niistä tilanteista jumalanpalvelus ole vähäisin. Ole Herran huoneessa avoimena, rehellisenä ja vastaanottavaisena. Ja palveluksen päätyttyä ota puheyhteys paimeneesi, pyydä hänet kotiisi silloin, kun se sinulle ja hänelle sopii. Tai soita hänelle, kerro murheesi, kutsu käymään ja tarinoi hänen kanssaan.

Martti J. Takalo

Kuivajärven pyhän Nikolaoksen tsasouna 50 vuotta

Kuivajärven ensimmäisen tsasounan rakentamisen ajankohtaa ei tarkoin tiedetä. Mahdollisesti se oli 1870-luvulta; kenties jopa hieman vanhempikin. Se tuhoutui tulipalossa 1900-luvun ensimmäisen vuosikymmenen lopussa. Siinä oli torni kelloineen sekä sipulikupoli, jonka huipulla oli kahdeksanpäinen risti. Rakennuksen peräseinällä hyllyllä oli kolme Pyhän Miikkulan (Nikolaos) ikonia ja yksi hopeariisalla varustettu Kristus Vapahtaja -ikoni.

Tapa sijoittaa ikonit peräseinän poikki asetettuun hyllyyn (listaan) on vanhin tunnettu käytäntö Karjalassa. Ikonien alle olivat asukkaat tuoneet uhrilahjoina erilaisia tekstiilejä. Pyhäkkö oli rakennettu vanhauskoisten käyttöön ja tietyvästi esilukija *Vasili Zaiiko* Tetriniemestä kävi toimittamassa palveluksia. Myös virallisen kirkon papit käyttivät tsasounaa. Kerrotaan myös, että seudun luterilaisetkin seurasivat ainakin ajoittain toimituksia. Pyhäkön isäntä oli *Iivana Iivananpoika Huovinen*, jonka talon välittömässä läheisyydessä tsasouna sijaitsi. Sekin paikka näkyy tänne.

Karjalainen kyläkirkko

Kylän toinen rukoushuone,

arkkitehti *Kaj Englundin* suunnittelema, vihittiin käyttöön kesällä 1937. Siinä olivat tavoitteena ajan ”kansalliset pyrkimykset”, joihin oli saatu vahvoja vaikutteita Korpiselän Ägläjärveltä. Professori *Lars Pettersson* piti Ägläjärven rukoushuonetta Raja-Karjalassa harvinaisena, kenties jopa ainutlaatuisena tapauksena. Sen lähin esikuva löytyi Äänisniemen Harlovo-tyypistä. Niitä rakennettiin noin vuosina 1750–1820. Kaikista pyrkimyksistä huolimatta tuon Kuivajärven toisen tsasounan katolla komeili sipulikupoli, joka edusti sitä kaihdettavaa venäläisyyttä, josta 1930-luvulla pyrittiin pois. Rukoushuoneen ikoneista on hyvin niukasti tietoa. Tietävästi *Leo Kasanko* suunnitteli pyhäkköön ikonostaasia Sortavalan vanhan kirkon ikoneista. Missä määrin se toteutui? Siitä ei ole tietoa. Muutakin jäi toteuttamatta. Esimerkiksi rukoushuoneeseen kaavailtua lämmittävää kamiinaa ei koskaan hankittu. Maapohjan oli lahjoittanut 1930-luvun alussa torppari *Hilippä Iivananpoika Huovinen* ja hänen toimekas vaimonsa *Domna Hilipäntytär Karhunen*, jossa yhdistyivät ikivanha itkukulttuuri ja harras kristillisuus. Hilippä Huovinen oli vanhimman tsasounan isännöitsijän veli.

Edellä on tarkasteltu Kuivajärven vanhempia pyhäkköjä. Ilman tuota historiallista taustaa meillä tuskin olisi nyt

juhlan kohteenakaan olevaa pyhäkköä. Erikoinen sattuma on, että meidän aikamme kansankirkko voi rakentaa vanhauskoisuuden luomalle perustalle. Torpparien asuttama Kuivajärvi on pyhäkkönsä myötä saanut edustaa Kainuun kaikkia kolmea viennankarjalaista kylää. Tämän perinteen jatkumista todistaa muun muassa vuosittain toistuva kylän praasniekka, joka kokoaa maailmalle lähteneet kotiseudulleen voimia antavaan juhlaan ja tapaamaan sukulaisia ja tuttuja.

Piispa Paavali tsasouna-hankkeen tukijana

Mutta mitä voisin sanoa nyt 50-vuotisjuhlaa viettävästä Kuivajärven nykyisestä tsasounasta, joka vihittiin käyttöön samaan aikaan kun Kajaanin kirkon rakentaminen käynnistyi? Taustalla on siis Korpiselän Ägläjärvi, ja välittävänä tekijänä Valkeakosken tsasouna. Suunnittelija oli *Esko Aro*. Paikka on kaunis, kuten edellä totesin. Se on sama, jossa talvisodassa palanut pyhäkkökin sijaitsi. Kuivajärvi ei kuulunut jälleenrakennuslainsäädännön piiriin, mutta sen puitteissa se kuitenkin toteutettiin Kajaanin kreikkalaiskatolisen seurakunnan ensimmäisenä kirkollisena rakennuksena. Tämä oli mahdollista sen vuoksi, että kylän olivat polttaneet suomalaiset sotilaat torjuakseen vihollisen valmistelemaa

uutta suurhyökkäystä Kainuuseen ja Koillismaalle. Hankkeella oli myös vaikuttavia tukijoita. Heitä olivat muun muassa karjalaiskylät hyvin tunteva apulaispiispa *Paavali*, kylän opettaja *Olavi Lehmuskoski* ja rajavartiolaitos. Kajaanin seurakuntaneuvosto esitti vuoden 1953 lopussa rakentamista Valkeakosken esikuvan mukaisesti ja näin myös pääosin toimittiin. Kirkkokunta lahjoitti tontin.

Sisätilaratkaisussa ajateltiin aluksi itäiselle päätyseinälle sijoitettua listaa, jolle ikonit olisi asetettu. Ylidiakoni *Leo Kasanko* esitti kuitenkin ikonostaasin rakentamista ja hänen ansiostaan ikonimaalariksi valittiin *Martha Neiglick-Platonov*. Taiteilija oli saanut laajan ja syvällisen koulutuksen kotimaan lisäksi Tanskassa, Ranskassa ja Italiassa. Laajasti kielitaitoisena hänen oli vaivatonta tutustua ikoneihin ja ikonimaalausta käsittelevään kirjallisuuteen. Työtä tukivat varmasti myös kansainväliset yhteydet.

*Martha Neiglick-Platonov*in maalaamat ikonit sopivat hyvin tsasounan valoisan sisätilan yleisilmeeseen. Taiteilija on työssään lähestynyt sitä vanhaa ikonimaalauksen perinnettä, johon Suomessa on suuntauduttu 1960-luvulta alkaen. Rovasti *Elias Huurinaisen* kertoman mukaan seurakuntalaisille olivat erityisen rakkaita juuri *Nieglick-Platonov*in maalaamat ikonit. Kuivajärven tsasounaa onkin

pidetty jälleenrakennuskauden onnistuneimpana ja tasapainoisimpana saavutuksena Kainuussa.

Tsasounan kellojen kutsu

Vuosikymmenten muutokset eivät ole horjuttaneet Kuivajärven tsasounan asemaa Kainuun ortodoksien symbolina. Kylä itse on kuihtunut, mutta sen vähäksi käynyt väki on kyennyt näkemään historiallisen jatkuvuuden. Rajan avauduttua Kainuun karjalaiskyläen väki on voinut kohdata jälleen kadotetut sukunsa. Yhteydet omille juurille on jälleen luotu. Moni on nähnyt ensimmäisen kerran esi-isien syntymäpaikat ja viimeiset leposijat. Elävien ja edesmenneiden yhteys on solmittu uudelleen.

Kuivajärven tsasounan juhla on iloinen asia. On aihetta kiitokseen. Mieleen hiipii kuitenkin hiven haikeuttakin. Kuinka kauan kylän tsasounan kellot kutsuvat kansaa yhteen? Tarvitaan yhteisiä toimia jotta elämä voisi jatkua tässäkin kylässä. Uskon, että niitä löytyy. Kenties Kuivajärven rajavartioaseman lakkauttamista voisi vielä harkita? Onhan tämä ikivanha vartiopaikka, jonka perinteet velvoittavat.

Lyhennelmä tutkija Heikki Rytkölän esitelmästä, joka on pidetty Kuivajärven praasniekassa 5.7.2008.

Vanha valokuva

Joensuussa 1800-luvun loppupuolella otettu valokuva esittää rovasti *Aleksander Lebedevii* ja hänen perhettään. Isä *Aleksander* eli vuosina 1851–1926. Hän toimi ensin papin tehtävissä Joensuussa ja sitten vuosina 1983–1911 matkappina Oulussa. Kuva: Hiippakunnan valokuva-arkisto.

Heikki Rytkölä kiittää

Lämmin kiitos KP arkkipiispa Leolle, KP metropoliitta Panteleimonille ja Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiölle osakseni tulleesta huomion osoituksesta sekä tutkimustyötäni merkittävästi edistävästä tuesta.

Heikki Rytkölä

Oulun tiistaiseuran toiminnasta syksyllä 2008

Tiistaiseuran kokoontumiset alkavat 9. syyskuuta ja jatkuvat joulukuun saakka kahden viikon välein. Kokoontumiset alkavat kello 17.00 ja paikka on seurakuntasali, Torikatu 74.

Poimintoja syksyn ohjelmasta:

13. – 14. 9. teemme matkan Suomusalmelle, Ämmänsaareen, paikallisen tsasounan 25-vuotisjuhlan jumalanpalveluksiin sekä muihin juhlaan liittyviin tapahtumiin. Hinta seuran jäseniltä 50 euroa. Ilmoittautumiset Annikki Nymänille, p.040 7499450 30. 8. mennessä. Ennakkomaksu 30 euroa maksettava seuran tilille 800027-18121188 kyseiseen päivään mennessä. Yöpyminen hotelli Kiannon kuohut.

Vihannin tsasouna viettää 20-vuotisjuhlaa 30.9. – 1.10. Osallistumme ehtoopalvelukseen ja samalla tutustumme Elli Tiittasen ikoninäyttelyyn.

21.11. teemme matkan Raahen Neitsyt Marian temppeliinkäymisen muistolle pyhitettyyn rukoushuoneeseen. Samalla tutustumme Raahen historiaan paikallisen asiantuntijan opastuksella.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 60 vuotta siitä kun seura on perustettu. Emme juhli merkkipäivää erikseen, vaan olemme osallisina katedraalin 50-vuotisjuhlassa, joka pidetään 11 - 12.10.2008.

Tiistaiseuran kokoontumisten asiallisena, punaisena lankana on jakaa tietoa oman kirkkomme opetuksesta ja perinteistä.

Seuramme kokoontumispäivät:

9.9., 23.9., 7.10., 21.10., 4.11., 18.11., 2.12., ja 16.12. jolloin kokoonnumme yhteisen jouluaterian merkeissä.

Tervetuloa mukaan toimintaamme!

Isä Eino Hynninen
seuran puheenjohtaja
p. 040 555 2697

Temppeli ja sen isännöitsijä Kristuksen kirkastumisen kirkko Kajaanissa

Kristuksen kirkastumisen kirkon Kajaanissa vihki apulaispiispa Paavali vuonna 1959. Kirkon on suunnitellut ja piirtänyt arkkitehti Ilmari Ahonen. Reijo Marjomaa aloitti isännöitsijänä joulukuussa 2005.

Kajaanin seurakunnan jäsenmäärä oli vuoden 2007 lopussa 1856 henkilöä. Jäsenmäärä on pysynyt pitkään hyvin vakaana Kainuun muuttotappiosta huolimatta. Noin 1100 ortodoksia asuu Kajaanin kaupungin alueella ja 300 ortodoksia Sotkamossa, joka on varsin lähellä ja täten kirkastumisen kirkon vaikutuspiirissä.

Kirkossa on kasteet, hautaukset, avioliittoon vihkimiset yms. palvelukset mukaan lukien noin 85 jumalanpalvelusta vuodessa. Liturgia on keskimäärin 35 kertaa vuodessa. Lähes joka viikontaite on jokin palvelus.

Kristuksen kirkastumisen kirkon yhteisö

Säännöllisesti kirkkoon koontuu vigilian ja liturgian aikana noin 40-50 uskollisen kirkossakävijän taustaltaan kirjava joukko. Heissä on karjalaistaustaisia, maahanmuuttajia ja Kirkkoon liittyneitä kainuulaisia, joiden juuret saattavat olla muualla Suomessa. Erityispiirteinä Kajaanin kirkossa käy pieni mutta uskollinen Afrikan eritrealaisten joukko, jossa on mukana lähes aina lapsia.

Kajaanin kirkko tunnetaan freskoistaan

Vuoteen 1973 seurakuntaa kirkkoherrana palvellut isä *Elias Huurainen* loi lahjakkaana talousmiehenä seurakunnan tuleville hankkeille turvallisen taloudellisen pohjan ja isä *Pentti Hakkarainen* kirkkotaiteentaiteen ymmärtäjänä ja seinämaalauksen alkuunpanijana määrätietoisesti ja johdonmukaisesti vaikutti taiteilijoiden valintaan.

Ikonimaalari *Petros Sasaki* maalasi ensimmäiset ikonit Kajaanin Kristuksen kirkastumisen kirkkoon 1970-luvun alussa. Keskusanalognin ikonina ja kookasta Kunnian Kunin-gasta esittävää ikonia lukuun ottamatta kaikki Kajaanin

Reijo Marjomaa. Kuva Raakel Marjomaa.

kirkon ikonit ovat Sasakin työtä.

Seinäpintojen maalaus aloitettiin 1988 ja saatiin päätökseen 2005. Työn aloitti Petros Sasaki maalaten alttarin alueen seinät ja katon pinnat. Kajaanin Kristuksen kirkastumisen kirkon alttarin al-seccoja voidaan pitää Sasakin päätyönä. Sasakin kuoleman jälkeen 1999 maalaustyötä jatkoi taiteilijaprofessori *Alki viadis Kepolas*, joka maalasi kirkkosalin seinät ja kupolin, parven ja eteisosat uskollisena Petros Sasakin aloittamalle tyylille. (Lisää tietoa: www.ort.fi/kajaani)

Reijo Marjomaa isännöitsijänä

”Minulle on tärkeää, että saan näin palvella kirkkoa ja antaa oman osaamiseni ja panokseni seurakuntani hyväksi. Kirkkokiinteistön ja irtaimiston kannalta tärkeää on arvokkaasta kirkostamme huolehtiminen, että se säilyisi hyvässä kunnossa ja kauniina.

Pidän myös tärkeänä, että kirkkoa esitellään siellä vierailuille koululaisille, kajaanilaisille ja muille turisteille, joita onkin käynyt ympäri maapalloa. Isännöitsijäaika-nani kirkkoomme on tutustunut liki 10 000 vierailijaa”,

Marjomaa kertoo.

Tärkeitä ja mieleenpainuvia hankkeita

Pari vuotta sitten kirkon lämmitysjärjestelmä uusittiin ja siirryttiin öljynkattilasta kaukolämpöön. Tämä ratkaisu on osoittautunut hyvin viisaaksi öljyn hinnan noustessa ja huoltokustannusten pudottua murto-osaan entisestä.

Kaikki ikonit on asetettu ikonikaappeihin eli kiotoihin ja koko ikonostaasi on lasitettu. Näin on luotu edellytykset arvokkaiden ikonien säilymisen jälkipolville.

Noin kymmenen vuoden tauon jälkeen Kajaanin kirkon kellot soivat säännöllisesti jokaisen jumalanpalveluksen yhteydessä, sillä Reijo Marjomaa opetteli kirkonkellojen soittoa ylidiakoni *Paavo Kokotin* johdolla keväällä 2006.

Tulevaisuuden suunnitelmia

Kajaanin ortodoksisella kirkolla on 2009 juhluvuosi, sillä kirkko täyttää 50 vuotta. Heti seuraavana vuonna seurakunta juhlii 60 vuoden taivalta itsenäisenä seurakuntana. Lisäksi pääsiäisyön jumalanpalvelukset 2009 televisioidaan Kajaanin Kristuksen kirkas-

tumisen kirkosta. Kajaanin ortodoksisen seurakunnan toimintasuunnitelmaan on kirjattu vuodelle 2009 kellotapulin katon muuttaminen kirkon muuta tyyliä vastaavaksi.

Muita kirkollisia tehtäviä

Isännöitsijän toimen ohella Reijo Marjomaa on Kajaanin seurakunnan neuvoston jäsen, Kajaanin ortodoksisen seurakunnan kanslianhoitaja, johon kuuluu Pappilan talon, Suvenniemen leirikeskukseen ja Kuluntalahden hautausmaan isännöinti. Tehtäviin kuuluvat myös seurakunnan verkkosivujen hoitaminen ja päivitys. Kaiken lisäksi hän opettaa uskontoa ala-asteella Kajaanissa.

Aiemmasta työurasta apua kirkon työssä

Reijo Marjomaa on maanviljelijän poika Haapavedeltä, jossa hän syntyi 1956. Puolustusvoimien palveluksessa Marjomaa työskenteli 1978-2005 kouluttajana ja esikuntatehtävissä Uudenmaan Rakuunapataljoonassa, Haapajärven varikolla, Kainuun Prikaatissa ja Pääesikunnassa. Hän on sotilasarvoltaan kapteeni.

”Sotilasammatti opetti täsmällisyyteen ja annettujen tehtävien tunnolliseen hoitamiseen. Puolustusvoimissa opin myös opettamisen perustaidot ja atk-aidot. Merkittävän osan nykyisissä tehtävissä tarvittavista lahjoista olen kuitenkin saanut geneisissä”, sanoo Marjomaa.

Isännöitsijän toiveita

”Toivon etenkin oman seurakunnan jäsenten käyvän entistä enemmän kauniissa kirkossamme hakemassa voimia arkeen ja työhön muulloinkin kun ´pakollisissa´ hautauspalveluksissa tai häissä. Meillä on eräs maamme kauneimmista ortodoksi-pyhäköistä täällä Kajaanissa ja tietoisuuden siitä toivoisi leviävän entistä enemmän mediankin kautta.”

Reijo marjomaaan perheeseen kuuluu vaimo Raakel ja 3 aikuista lasta.

Marko Patronen

Vierailu Kostamuksessa

Esipaimen Panteleimon ehdotti meille kerran, että lähtisimme käymään Kostamuksessa paikallisen ortodoksisen seurakunnan vieraana. Asiaa ryhdyttiin valmistelemaan, ja niinpä olimme eräänä helteisenä heinäkuun alun päivänä bussissa matkalla Kuhmosta kohti Vienan Karjalaa.

Kostamuksen seurakuntaan kuuluu runsaat 3000 jäsentä, joiden paimenena toimii isä arkkimandriitta *Nikodim*. Lisäksi seurakunnassa työskentelevät toinen pappi, isä *Vladimir* ja harrastuspohjalla toimiva diakoni, isä *Sergei*. Kirkolla ja seurakuntasalilla käy lisäksi päivittäin monia vapaaehtoisia, jotka päivystävät kirkon kaupassa, pitävät huolta pyhäkön siisteydestä ja valmistavat tarvittavat jumalanpalvelusten jälkeiset ateriat. Eikä sovi unohtaa autonkuljettaja *Petjaa*, jonka turvallisuudessa kyydissä pääsimme tutustumaan ympäröivään maakuntaan.

Kirkon pihalla käysken-televä kiinnittää heti huomionsa laajaan ja vehmaaseen puutarhaan, jonka isä *Nikodim* on muutamassa vuodessa luonut tuomaan vehreyttä ympäristöön. Paitsi marja- ja koristepensaita sekä kasvi- ja perunamaata, silmää ilahduttavat monet kukkapenkit, joissa on mitä erilaisimpia koristekasveja: samettiruusuja, orvokkeja, unikkoja, lupiineja ym. Kulkija tuntee käysken-televänsä maanpäällisessä paratiisissa, eikä ole kumma, että puutarhaa kutsutaankin yhdeksi Kostamuksen seitsemästä ihmeestä! Työtä on tarvittu tietysti paljon, esimerkiksi perustamisvaiheessa paikalle on tuotu satakunta autokuormallista multaa.

Jumalansynnyttäjän suoje-lukselle pyhitetty kirkko on päivittäin avoinna kahdeksan tuntia, ja uskovat käyvätkin kirkossa ahkerasti rukoilemassa ikonien edessä, sytyttämässä tuohuksia ja jättämässä esirukouspyyntöjä läheis-tensä puolesta. Mikä onkaan sopivampi tapa kuin vaikkapa kauppareissulla tai muiden maallisten asioiden lomassa käydä hiljentymässä pyhäkössä! Paikalla käy kaikenikäisiä ihmisiä, lapsiperheitä, nuoria miehiä ja naisia sekä isovanhempia ”vunukoiden” kanssa. Joskus joku saattaa tuoda lahjana jotain syötävää tai vaikkapa uusia kasveja ”batjushkalle”.

Matkamme aikana vietimme kahden viikon-

Vieraita Suomesta Kostamuksen kirkolla. Vasemmalta Helena Pavinskij, isä Nikodim, kirjoittaja, arkkimandriitta Sergei, isä Stefan Holm ja isä Leo Iltola. Kuva: Meeri Kurolo

lopun lisäksi vanhan luvun mukaista juhannusta sekä Petrun praasniekkaa, joten saimme osallistua moniin jumalanpalveluksiin. Ne toimitettiin hartaasti, kiirehtimättä, ja vajaan kymmenen hengen kuoro lauloi kauniisti. Kirkossa olevat kymmenet kauniit ikonit kääntävät nekin rukoilijan ajatukset kohti taivaallisia. Ilahduttavaa oli nähdä palveluksissa paljon lapsia, jotka osallistuivat Pyhistä Lahjoista. Petrun päivän jälkeisenä sunnuntaina oli erikoista juhlavuotta: isä arkkimandriitta *Sergei* Uudesta Valamosta seurueineen tuli Kalevalan-vierailultaan myös Kostamukseen ja toimitti liturgian muun papiston avustamana. Palveluksessa kuultiin siten kirkkoslaavin ohella myös suomea.

Miten vierailija voi sitten viettää aikaansa Kostamuksessa? Kaupassa käynnin ohella päiväohjelmaamme kuului luontevasti työskentele puutarhassa, viihtyvähän rikkaruohotkin tunnetusti myös hyvin kukkapenkeissä. Kitkeminen oli siis meidän kuuliaisuustehtävämme viikon aikana, ja isä *Nikodimin* neuvojen mukaan koetimme tehdä parhaamme. Palsami ja eräs minttulaji olivat suolaheinän ja leskenlehden lisäksi päävihollisiamme. Toivottavasti emme tässä taistelussa hävittäneet kovin monta kukkapenkeihin kuuluvaa lajia!

Ehdimme myös vierailla Kostamuksen ympäristössä. Juhannusaatto vietimme Odojärvellä, joka sijaitsee neljän peninkulman päässä Rukajärveltä. Isä *Nikodim* toimitti kylän kulttuuritalolla rukouspalveluksen, jonka päätteeksi hän vihmoi juh-lakansan ja salin pyhitetyllä

vedellä. Oikeastaan ei pitäisi sanoa ”vihmoi”, vaan ”kaste-li” olisi tässä tapauksessa oikea termi. Kaikki olivat hyvin iloisia tästä ylitsevuotavasta pyhitetyn veden annista! Kävimme myös kylän tsasounassa, joka on pyhitetty suur-marttyyri Georgios Voittajalle ja rakennettu suomalaisen avun turvin. Toinen vierailu suuntautui Vuokkiniemeen ja Venehjärven kuuluihin maisemiin, joita jo *I.K. Inha* ihasteli. Tuon matkan varrella toimitimme litanian Tollojoen rannalla olevalla vanhalla kalmismaalla. Venehjärvellä asuvalle Lesosen perheelle kuin myös Odojärven isäntävällemme lämmin kiitos vieraanvaraisuudesta!

Ihmiset suhtautuivat

kaikkialla erittäin lämpimästi suomalaisiin vieraisiin. Mieltämme liikutti erityisesti se rukouksellinen apu, jota ihmiset antoivat matkamme aikana kotiväessämme sattuneen sairaustapauksen johdosta. Ystävämme ottivat todella asiakseen pyytää Jumalalta apua ja pelastusta sairastuneelle. Jumala siunatkoon teitä kaikkia!

Isä *Nikodim* huolehtii rakkaudella seurakunnastaan, ja on ilmeisesti hyvin pidetty sielunpaimen. Suokoon Herra hänelle tulevinakin vuosina voimia ja terveyttä arvokkaassa työssään seurakuntansa hyväksi!

Diakoni Osmo Kurolo

Olga Honkanen 100 vuotta

Olga Honkasen merkkipäivää vietettiin 6.4.2008. Hän on syntynyt Salmista ja viettää eläkepäiviään Muhoksen terveyskeskuksen vuodeosastolla. Kuvassa päivänsankarin ja isä Eino Hynnisen kanssa neljättä suoraan alenevaa sukupolvea edustava Pia Salmela. Monia armorikkaita vuosia. Kuva: Eino Hynnisen albumi.

Barentsin kirkkojen neuvosto Oulussa 28.-30.10.

Barentsin kirkkojen neuvosto järjestää The Quest of Being in the God's World, ympäristö- ja sosiaalietiikkaan keskittyvän seminaarin Oulussa 28.-30.10.2008. Tilaisuuksia seuraamaan toivotetaan tervetulleeksi kaikki asiasta kiinnostuneet. Tilaisuuksien käyttökieli on englanti.

The Council of Christian Churches in the Barents Region (SKKB) organizes a seminar focusing to the environmental, social and diaconal responsibility. The seminar will be held in Oulu, Finland 28.-30.10.2008.

Barentsin kirkkojen neuvosto perustettiin vaalimaan pohjoista ekumeenista yhteyttä 1996. Siihen kuuluvat Suomesta Oulun ev.lut. hiippakunta, Oulun ort. hiippakunta, Ruotsista Luulajan ev.lut. hiippakunta, Norjasta Nord-Hålogalandin ja Sör-Hålogalandin ev.lut. hiippakunnat, Inkerin ev.lut. kirkko sekä Venäjältä Arkangelin, Murmanskin ja Petroskoin ortodoksiset hiippakunnat.

Paimensanommat

Skenografi Ralf Forsströmille tunnustuspalkinto

Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiö on myöntänyt skenografi Ralf Forsströmille 1000 euron tunnustuspalkinnon. Se luovutettiin hänelle Sotkamon Petäjävaaran Kukulassa 4.7.2008. Samana päivänä vietettiin taiteilijakodin yhteydessä sijaitsevan, pyhän Andrei Rublevin tsasounan praasniekkaa.

Lavastaja- ja pukusuunnittelija Forsström on näkyvällä tavalla tuonut esille ortodoksisista kulttuuria niin kotinsa yhteyteen rakennuttamansa karjalaisen hirsipyhäkön kautta kuin muussakin taiteellisessa työssään. Forsström vastasi mm. 2006-2007, Helsingin Tennispalatsiin järjestetyn suurnäyttelyn: ”Athos - Luostarielämää Pyhällä Vuorella”, näyttelyarkkitehtuurin suunnittelusta.

Paimensanommat

Kerhot alkavat!

Oulun seurakunnan lapsi- ja nuorisotoimintaa syksyllä 2008

Äiti-lapsikerho

Seurakunnan äiti-lapsikerho kokoontuu joka keskiviikko klo 9-10.30 seurakuntasalilla 1.10.2008 alkaen, Torikatu 74. Kerho on tarkoitettu 0-3 vuotiaille vauvoille ja lapsille sekä heidän vanhemmilleen. Kerhossa jutellaan mukavia, lauleskellaan ja leikitään.

Kerhon alussa on pieni hartaushetki, jonka jälkeen on tarjolla kahvia/teetä sekä leipää ja keksiä. Omia eväitä voi ottaa mukaan. Tervetuloa!

Muhoksen Perhekerho

Perhekerho kokoontuu kerran kuussa lauantaan klo 13-14 (27.9, 25.10 ja 22.11) Muhoksella, ev. lut. seurakuntatalon kerhotiloissa (Kirkkotie 32). Kerho on tarkoitettu 4-12 vuotiaille ja heidän vanhemmilleen. Kerhossa tutustutaan ortodoksisuuteen, askarrelaan ja leikitään yhdessä.

Lastenkerho

Seurakunnan lastenkerho kokoontuu, joka toinen lauantai klo 12.00-13.00 (6.9, 20.9, 4.10, 1.11, 29.11 ja 13.12) seurakuntasalilla (torikatu 74, 90120 Oulu). Lastenkerho on tarkoitettu ala-asteikäisille. Kerhossa tutustutaan ortodoksisuuteen, askarrellaan ja leikitään.

Nuortenkerho

Seurakunnan nuortenkerho kokoontuu sunnuntaisin klo 15.00-17.30 seurakuntasalilla 7.9.2008 alkaen, (Torikatu 74, 90120 Oulu). Kerhossa keskustellaan, pelaillaan ja tehdään mukavia asioita yhdessä

Lisätietoja kerhoista saa seurakunnan nuoriso- ja diakoniatyöntekijältä Petri Aholta (gsm 045 1147 447 tai petri.aho@ort.fi)

Valtakunnallinen kirkkomusiikkipäivien kvartettikilpailu

Kilpailupaikka ja aika: 11. – 13.6.2010, Joensuu

Ilmoittautuminen viimeistään pe 31.10.2008 mennessä osoitteeseen:
Kvartettikilpailu /Jarmo Lehto
Tampereen ortodoksinen seurakunta
Suvantokatu 10 A
33100 Tampere
jarmo.lehto@ort.fi

Ilmoittautumiskaavakkeita saa seurakuntien kanttoreilta ja osoitteesta:
Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunta ry
Rantakatu 25
80100 Joensuu
puh. (013) 316 856

Säännöt

Kvartetti koostetaan Suomen ortodoksisten kuorojen laulajista, tai se voi olla jo toiminnassa oleva kvartetti.

Kukin kvartetin laulajista edustaa kilpailussa vain yhtä kvartettia kerrallaan.

Kvartetit järjestäytyvät kesän-syksyn 2008 aikana. On suositeltavaa, että kvartetin kotiseurakunta/kuoro kustantaa kvartetin harjoituksista ja kilpailumatkasta aiheutuneet matkakustannukset.

Tieto kvartetin kokoonpanosta (laulajat) ja esitettävästä vapaavalintaisesta ohjelmasta tulee lähettää kilpailun järjestäjille pe 31.10.2008 mennessä osoitteeseen: Kvartettikilpailu /Jarmo Lehto,

Suvantokatu 10 A 33100 Tampere, sähköposti: jarmo.lehto@ort.fi

Kilpailun esikarsinta suoritetaan äänitteen perusteella.

Kilpailussa on yksi sarja ja se käydään yhdessä erässä.

Ilmoittautumisen yhteydessä lähetetään kvartettilaulajien CV ja musiikkitaltiointi. Tuomaristo lähettää mahdollisen kutsun finaaliin äänitteen ja CV:n perusteella. Tieto mahdollisesta finaaliin annetaan joulukuussa 2008. Kvartetin tulee antaa sitova ilmoittautuminen osallistumisestaan kilpailuun to 15.1.2009 mennessä.

Lokakuussa 2009 lähetetään finaaliin kilpaileville kvarteteille pakollisen kilpailuteoksen nuotit, minkä jälkeen pyydetään vielä lopullinen varmistus kilpailuun osallistumisesta.

Tuomaristo

Tuomaristo koostuu laulu- ja musiikkipedagogeista, kirkkomusiikin säveltäjistä ja kuoronjohtajista. Tuomaristo arvioi kvartetin esiintymistä, ohjelmistoa sekä kuoron teknistä, äänellistä ja tyyllillistä laatua.

Kilpailuohjelma

Jokainen kilpailuun aikova kvartetti valmistaa ja esittää

noin 12- 15 minuuttia pitkän ohjelman.

Ohjelman toivotaan edustavan ortodoksista musiikkia eri aikakausilta ja yhden teoksen on oltava suomalaiselta kirkkomusiikin säveltäjältä. Mikään teos ei saa olla kestoletaan yli puolet ohjelmasta. Valmistetusta ohjelmistosta jokainen kvartetti äänittää laadukkaasti äänitteen, joiden perusteella tuomaristo valitsee kvartetit finaaliin. Esitettävään ohjelmaan sisältyy myös yksi noin 5 minuutin pituinen pakollinen kappale, joka on tilausteos suomalaiselta kirkkomusiikin säveltäjältä. Tämä teos lähetetään lokakuussa 2009 finaaliin valituille kvarteteille. Pakollisen teoksen esittäminen julkisesti ennen kilpailua on kielletty.

Finaali ja palkintojenjakotilaisuus

Kvartettikilpailun finaali pidetään la 12.6.2010 klo 20.00 Joensuussa kirkkolaulupäivien yhteydessä. Palkintojenjakotilaisuus pidetään su 13.6.2010 kirkkolaulupäivien pääjuhlan yhteydessä. Ensimäinen palkinto on 1000 euroa, toinen palkinto 700 euroa ja kolmas palkinto 400 euroa.

Kolme parasta kvartettia laulaa maksimissaan 10 minuutin ohjelman kirkkolaulupäivien pääjuhlassa. On suositeltavaa, että ohjelma koostuu muista

kuin kilpailuteoksista.

Kirkkolaulupäivät pidättää itsellään oikeuden kutsua jonkin palkituista kvarteteista myöhemmin seuraaville kirkkolaulupäiville tai muille esiintymisfoorumeille.

Ilmoittautuminen

Ilmoittautumislomakkeita on saatavilla kanttoreilta, seurakunnista ja PSHV:n toimistosta. Täytetty lomake lähetetään 31.10.2008 mennessä, sekä lisäksi seuraavat tiedot: kvartettilaulajien CV (laulajien nimet, kvartetin tausta, ohjelmisto, mahdolliset konsertit ja muut esiintymiset, palkinnot ym. tiedot) ja värivalokuva kvartetista. Ilmoittautumistietojen lisäksi jokainen kvartetti lähettää myös laadukkaasti äänitteen. Äänitteessä on mainittava äänityksen päivämäärä ja sisältö.

Kilpailun järjestäjät ilmoittavat valinnoistaan kirjeitse 31.12.2008 mennessä.

Kvartetien tulee vahvistaa osallistumisensa 15.1.2009 mennessä. Siinä yhteydessä varmistetaan lopulliset laulaja- ja teostiedot.

Runsasta osallistumista kilpailuun toivoen

*Jarmo Lehto
Kirkkomusiikkipäivien
taiteellinen johtaja*

Kirkkolaulupäivät 2010

XVII kirkkolaulupäivät järjestetään valtakunnallisten kirkkopäivien yhteydessä Joensuussa 11.-13.6. 2010

Ortodoksiset kirkkopäivät järjestetään 11.-13.6.2010 Joensuussa. Ortodoksinen elämäntapa levittäytyy pitkän kaupunkia laulumusiikin, jumalanpalvelusten, näyttelyjen ja muiden tapahtumien, kuten mm. ortodoksisten kvartettikilpailun kautta. Ohjelmaan kuuluu retkiä lähialueille Valamoon, Ilomantsiin ja Taipaleelle.

Kirkkopäivien yhteydessä toteutuvat myös perinteiset Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunnan ja Ortodoksiset

Kanttorien Liiton järjestämät kirkkolaulupäivät. Ortodoksinen kirkkolaulu esittyy uudella tavalla ensimmäistä kertaa järjestettävässä kvartettikilpailussa.

Kantaesityksensä tasokaiden kuorojen laulamina saavat FL *Jopi Harrin* perinteisen kirkkomusiikin hengessä sävelletty uusi liturgia ja säveltäjä *Leonid Bashmakov* uusimmat kirkkomusiikin sävellykset.

Kanttorikuoro ja Uspenskin Katedraalikuoro konsertoivat

yökonserpteissa sekä kuorokatselmuksessa lauantaina 12.6. kuullaan eri seurakuntien kirkko- ja lapsikuoroja. Kuorot saavat halutessaan kirkkopäivien tuomaristolta kirjallisen palautteen suorituksestaan. Harkinnan mukaan yhdelle kuorokatselmuksessa esiintyneelle kuorolle voidaan jakaa myös tunnustuspalkinto.

Suurkuoroa johtavat dir. cant. *Jarmo Lehto* ja TM *Anita Lintu*. Suurkuoron harjoittajina edellisten lisäksi

toimivat TM *Wilhelmiina Virolainen* ja TM *Varvara Merras-Häyrynen*.

Suurkuoron harjoittelukaikataulu tullaan julkaisemaan myöhemmin.

Runsasta osallistumista kirkkopäiville toivoen

*Jarmo Lehto
Kirkkomusiikkipäivien
taiteellinen johtaja*

Seurueen koontuminen alkoi Ylivieskasta varhain maanantaina 9.6. Kiuruvedellä mukaan tullut Isä Antero Petsalo siunasi matkalaiset ja seitsemän tunnin taipaleen jälkeen astuimme Sortavalassa täpötäyteen kantosiipialukseen. Karjalan meri, millä nimellä Laatokkaa myös kutsutaan, näytti meille karheen puolensa: vesipärskeet löivät yli aluksen keulan, sivulta vinottain tulevat aallot keikuttivat alusta sekä pituus- että poikittaissuunnassa.

Liekö merenkulkijoiden suojeleja pyhä Nikolaos, jonka ikoni oli kiinnitetty matkustamon seinällä, oli auttanut, mutta tunnin kuluttua lähdöstä kiinnityimme Luostarinlahden laiturille aikataulun mukaisesti.

Korkeat, juhlat portaat johdattivat vaeltajat miltei luostarin pääsisäänkäynnin yläpuolella olevaan majapaikkaamme, vastauudistettuun Igumenskaja hotelliin. Opas kävi läpi käyttäytymisohjeet, jotka olivat ymmärrettävät, olimmehan luostarin vieraana. Illalla osallistuimme samassa rakennuskokonaisuudessa olevassa pyhän Aleksanterin kirkossa pietarilaisten musiikinopiskelijoiden korkeatasoiseen konserttiin. Vielä illalla kumahtivat Valamon kuuluisat kellot kutsuen väkeä pääkirkon iltapalvelukseen.

Pääkirkko on tyyliltään yksinkertainen ja mahtava, sopiva Laatokan erakkosaaren kokonaisuuteen. Vaikka jumalanpalveluksen kieltä emme ymmärtäneet, kaikki tuntui tutulta, varsinkin musiikki oli vaikuttava. Yläkirkko oli vieläkin vaikuttavampi. Moskovan taidekoulun oppilaat ovat viiden vuoden aikana tehneet suurtyön saadessaan esiin entisen loistokkuuden.

Tiistaina aloitimme käve-

Kalajokilaakson Tiistaiseuran pyhiinvaellus Laatokan Valamoon

Niikkanen Kristuksen ylösnousemuksen kirkon fajanssinen ikonostaasi. Kuvaaja Liisa Lukin.

lyretken halki Valamon maukaista tuotteistaan kuulujen omenatarhojen. Hiekkatie johti saaren sisäosan jylhiin laakso- ja metsämaisemiin. Siltojen kautta saavutimme Valamon pääsaaren pohjoisimmassa pisteessä, pyhittäjä Nikolaos Ihmeidentekijän kauniin kirkon, jonka korkea telttamainen torni näkyy kauas ulapalle ja ohjaa kulkijat Luostarinlahteen. Saarella on jyrkät graniittiset kumarrusristi hartaudenharjoittajia varten, samoin siellä on toiminut tulli. Retkeilijät tarvitsevat saarella vierailmiseen aina luostarin Igumenin (luostarin johtajan luvan) siunauksen..

Keskiviikkona nousimme kantosiipialukseen ja kiersimme Valamon saaren länsiosassa olevaan Niikkanen lahden syväsatamaan. Tänne Baltiasta tulleet kilvoittelijat olivat perustaneet oman yhteisönsä Sataman lähellä oli Uusi Jerusalem, komean metsätai-

paleen varressa Kidronin puro ja sen reunalla silmiä hivelevän kaunis, puinen keltaiseksi maalattu Getsemanen skiitta. Täältä polku johti Öljymäelle, josta aukenivat sanoinkuvaamattoman upeat näkymät länteenpäin rannattomalle Laatokalle. Kovia kokenut Kristuksen ylösnousemuksen kirkko on kunnostettu arvokkaaksi kokonaisuudeksi. Alakirkon ikonostaasin takaa löytyy Kristuksen hauta. Isä Antero kävi tutustumassa siihen ja kertoi sen noudattavan pyhän maan perinteistä vainajien leposijaa. Alakirkon värikäs ja ihastuttava ikoostaasi oli valmistettu posliinin sukuisesta fajanssista, mikä merkitsee monia työvaiheita: lasituksia, uudelleenmaalauksia ja polttamisia. Lopputulos oli häkellyttävä kaunis ja kertoi tekijöiden korkeasta ammattitaidosta. Koko ikonostaasi on valmistettu Uralilla.

Seisoessani Luostarinlahden suulla olevalla tasan-teella katse hakeutui koilliseen. Sieltä rannattomalta ulapalta olivat tulleet monet karjalaissukupolvet purje- ja soutuveneillä etsimään elämyksiä ja lohtua arkisten päivien ongelmiin. Tänään turistiryhmät kansoittavat Valamon. Se tuo tullessaan uudet ongelmat, jotka ovat nähtävissä mm. Niikkanenlahdessa Öljymäellä kasvuston hälyttävänä kulumisena.

Pyhiinvaellusretki oli onnistunut. Kiitokset lankeavat Isä Antero Petsalolle. Hänen osuutensa oli merkittävä niin retkeä valmisteltaessa kuin matkan toteuttamisessa. *Oleg Merioja* seuran puheenjohtajana urakoi matkanjohtajana ja järjestelijänä sekä aina avulialle autonkuljettajallemme *Juhani Kuhalle*.

Sakari Lukin

Kaveriksi yksinäiselle

Oulun ortodoksisen seurakunnan diakoniatyö on saanut apua seurakunnassa toimivalta miestenpiiriltä. Miestenpiiri ottaa osaa diakoniatyöhön aloittamalla lähimmäispalvelutoiminnan. Tämän toiminnan tarkoituksena on auttaa yksinäisiä oululaisia ortodoksimiehiä, astumatta kuitenkaan sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten varpaille.

Lähimmäispalvelu tarkoittaa kaverina olemista, ja kaikkea mitä se voi tuoda mukanaan: keskustelua, lenkillä käyntiä, kahvin juontia, lehdenlukua, kirkkoon tai kerhoon kuljettamista, omien asioiden eteenpäin vientiä, hakemusten täyttämistä ... Tai vaikkapa vain kylässä käyntiä silloin tällöin!

Ota yhteyttä jos tahdot ystävän!

Soita Diakoniatyöntekijä Petri Aholle puh. 045-1147447 tai miestenpiirin Esa Kantolalle puh: 044-5653162 (klo 16 jälk.)

*Esa kantola
Oulun ortodoksinen
miestenpiiri*

Paimensanomat verkko-lehdeksi

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakuntien yhteinen julkaisu, Paimensanomat on siirtynyt myös internetistä luettavaksi. Verkkolehden teknisestä ylläpidosta vastaa Ortodoksi.net -sivusto. Sama sivusto julkaisee myös muiden ortodoksisen seurakuntien verkkolehtiä.

Metropoliitta *Panteleimon* suhtautuu uuden seurakunnallisen palvelun mahdollisuuden myönteisesti. Samalla hän myös muistuttaa internetin olevan vain renki, eikä isäntä. ”Määritelmämme ja määrätkäämme netin sisältöä ja käyttöä ja pitäkäämme tarkasti huoli siitä, että tämä roolijako ei käänny toisin päin.” Paimensanomia julkaistaan nyt ja tulevaisuudessa myös kotiin postitettuna paperiversiona.

Paimensanomat on luettavissa osoitteessa: <http://www.ortodoksi.net/paimensanomat>.

Paimensanomat

Mielessäni on viikko, jolloin jouduin olemaan täysin yksin. Sitä en halua kokea enää koskaan. Minäpä kerron miten kaikki kävi. Isä Kauko, maatuska Ritva ja Ransun isäntäväki Anneli ja Veikko lähtivät lomalle Kreikkaan, Rodokselle. Isä Kauko kertoi tuosta matkasta jo kuukausia aikaisemmin. Hän kertoi, että Iksian kylässä asuu hänen hyvät ystävänsä isä Melentios ja maatuska Anna. Isäntäni halusi tavata heidät ja palvella kirkossa isä Melentiosin kanssa, kuten hän oli tehnyt diakonina ja pappina aikaisempina vuosina. Ennen matkalle lähtöä isä Kauko sai kuitenkin kuulla, että molemmat olivat siirtyneet ajasta ikuisuuteen.

Isä Kauko ja Maatuska

Viikko elämästäni

Kuva Ivanoffin perheen albumi.

Ritva olivat menneet samaan kirkkoon, jossa isä Melentios oli palvellut. Hän kertoi, että siellä oli ollut lämmin vastaanotto. Isä Kauko ei siellä palvellut, mutta oli maatuskan

kanssa kirkossa rukoilemassa.

Minun kaverini Ransu oli hoidettavana Helenan ja hänen perheensä luona. Sinne olisin minäkin halunnut mennä, mutta käytännön syistä se

ei ollut mahdollista. Niinpä minut vietiin kenneliin. En ole koskaan ollut erilläni perheestäni, ja se oli minulle uusi ja vieras kokemus. Kun minut jätettiin sinne, niin mietin mitähän tästä tulee. Se viikko tuntui kovin pitkältä, minulla oli kova ikävä.

Kun se päivä koitti, että isäntäväkeni auton ääni kuului ja näin heidät, iloitsin niin ettei siitä meinannut tulla loppua. En halunnut lähteä yksin edes ulos, vaikka normaalisti käyn siellä ainakin kolmesti päivässä. Tätä kesti kaksi päivää. Tietysti kävin maatuskan kanssa lenkillä kahdesti päivässä, kuten ennenkin.

Kesällä olin myös mukana seurakunnan leireillä, mutta se onkin toinen juttu.

Matkakoira Roy

Lapin koululaisten syysretki Valamoon ja Lintulaan

Lapin ortodoksinen seurakunta järjestää koululaisille kolmannelta luokasta alkaen syysretken Valamon ja Lintulan luostareihin 17.-19.10.2008. Matkaan lähdetään Rovaniemeltä perjantaina ja paluu takaisin tapahtuu sunnuntaina. Retkellä on ainutlaatuinen mahdollisuus tutustua Suomen ortodoksisen kirkon keskeisiin paikkoihin ja niiden toimintaan. Tule mukaan!

Mukaan mahtuu 40 ilmoittautunutta.

Matkan hinta on 50 euroa. Sisäaralennus 30 euroa muilta sisaruksilta.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Eeva Liisa Mitrunen 0400 397 770 ja Toini Sanila 0400 290 390

Lukija- vihkimys Oulussa

Metropoliitta *Panteleimon* vihki helluntaina 11.5.2008 Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraaliin lukijaksi teologian ylioppilaan *Jukka Mäntymäen*. Hän opiskelee Joensuun yliopiston teologisessa tiedekunnassa, A-linjalla eli teologin suuntautumisvaihtoehdossa. Mäntymäki hoitaa määrääkäsena hiippakuntasihteerin tehtäviä.

Pyhän Kolminaisuuden juhlan yhteydessä metropoliitta siunasi myös käyttöön Oulun katedraaliin maalattujen uusien ikonien sarjan, josta lisää Paimensanomien tulevissa numeroissa.

Paimensanomien

Vaasan ortodoksinen seurakunta

Tule osaksi kirkkoyhteisön elämää

Kirkko ja kirkon elämä on aina yhteisöllistä.

Emmekö ajattele silloin ainoastaan jumalanpalveluksia tai liturgiaa, vaikka niiden ja aivan erityisesti kiitosuhrin eli eukaristian kautta kasvammekin yhteen Kristuksessa, eläen samalla hänessä.

Yhteisöllisellä elämällä tarkoitetaan myös jotain muuta. Yhteisöllisyyden tulee toteutua elämän muillakin tasoilla. Kasvaakseen täyteen ihmisyyteen ihminen tarvitsee yhteisöä ja sen elämää. Sitä hän tarvitsee kehittyäkseen, saadakseen vaikeuksissa apua ja tukea eikä vähiten tullakseen huomioonotetuksi oikealla ja merkityksellisellä tavalla. Jos emme miellä kirkkoa tai seurakuntaa tarpeelliseksi, olemme kohtalokkaalla tavalla etäännyttäneet itsemme kirkosta ja sen alkuperäisestä ajatuksesta yhteisöllisyyden

paikkana. Samalla olemme myös etäännyttäneet edellä mainitusta ihmisen yhteisöllisen elämän perustarpeesta.

Käytännössä se voi johtaa Vaasan kaltaisissa pienissä seurakunnissa siihen, että se menettää mahdollisuuden luoda ja toteuttaa elintärkeitä sosiaalisia toimintamuotoja sekä seurakunnan sisällä kuin myös sen ulkopuolella. Tästä voi olla seurauksena papin ja kanttorin loppuun palaminen, heillä kun ei ole aina aikaa eikä tietenkään yksin mahdollisuutta toteuttaa edellä mainittuja yhteisöllisyyden periaatteita. Seurakunta ei silloin kasva todellisuudessa eläväksi yhteisöksi.

On hyvä tehdä strategisia pitkäjänteisiä suunnitelmia ja systemaattista pohdintaa kuinka seurakunnasta kehittyisi avoin, lämmin ja jäseniään rikastuttava yhteisö kaikin tavoin. Seurakunnan neuvostolla ja valtuustolla on tämän päämäärän saavuttamisessa merkittävä rooli.

Emme kuitenkaan voi odottaa siihen saakka, että kädessämme on kauniit suun-

nitelmat. Seurakuntaelämää kun eletään tässä ja nyt! Kirkkoherra ja kanttori joutuvat, jos nyt eivät päivittäin niin ainakin viikottain, tehtävien, odotusten ja vaatimusten eteen, jotka syövät voimia ja työiloa. Meidän seurakuntalaisten tulee muistaa heitä esirukouksin mutta myös monin käytännön toimenpitein voimme tukea ja auttaa heitä tässä työssä, jokainen omien mahdollisuuksien, kykyjen ja voimavarojen mukaan. Ja yhteisesti voimme jakaa siitä saamamme ilon ja siunauksen!

Lopuksi haluan konkretisoida ajatuksiani tuoden ne hyvin käytännölliselle tasolle. Vaasassa lisätään tästä syksyä alkaen palvelusten lukumäärää ja pappi on siellä valitettavan usein tilanteessa ettei ole alttaripalvelijaa eli ponomaria. Nyt tarvitaan apua Vaasassa. Ponomarin ei tarvitse olla teologisesti koulutettu tai omata liturgisia valmiuksia. Kuka tahansa nuori poika tai varttuneempi mies voi tulla auttamaan ja kantamaan kortensa kekoon.

Ponomarin tehtävät ovat mielenkiintoisia ja niissä saa todella käytännössä tutustua kirkkomme rikkaaseen liturgiseen elämään ja siihen miltä tämä elämä näyttäätyttyä alttarin sisäpuolella. Ponomarin tehtävät eivät myöskään ole vaikeita, ne oppii nopeasti. Papin kanssa voi sopia siitä kuinka usein voi tulla auttamaan.

Toinen konkreettinen tehtävä on kirkkokahvit ja niiden järjesteleminen. Kirkkokahvien merkitys hengen luoja ja 'rakkauten ateriana' ehtoollisen jälkeen on kiistaton. Mutta myös tämä toiminta tarvitsee auttavia käsiä, pitäähän kirkkokahvitkin keittää, hoitaa ostokset ja tarjoilu. Nyt tarvitaan teitä, rakkaat seurakuntalaiset, uuden toimintakauden alussa ottamaan yhteyttä. Nyt tarvitaan ihmisiä jotka näkevät yhteisen tarpeen ja ymmärtävät siitä työstä tulevan ilon! Tervetuloa seurakunnan ilontäyteiseen työyhteisöön!

*Erik Sjöberg
Vaasan ortodoksisen*

Vaasan seurakunnan tarkastus 3.-5.10.2008

Oulun metropoliitta Panteleimon suorittaa seurueineen Vaasan ortodoksisessa seurakunnan lakimääräisen tarkastuksen 3.-5.10. 2008.

Ohjelma

Perjantai 3.10.

Klo 18 Rukoushetki, Kokkolan Pyhien Simeonin ja Hannan rukoushuone
Kahvitilaisuus, jossa mahdollisuus tavata piispaa ja esittää kysymyksiä

Lauantai 4.10.

Klo 16 Seurakunnan luottamuselinten ja toimihenkilöiden tapaaminen, Vaasan seurakuntasali (Koulukatu 45)
klo 18 Vigilia, Vaasan Pyhän Nikolaoksen kirkko

Sunnuntai 5.10.

Klo 10 Liturgia, Vaasan Pyhän Nikolaoksen kirkko
klo 11.30 Seurakunnankokous seurakuntasalissa kirkkokahvien jälkeen (Koulukatu 45)
Kokouksen puheenjohtajana on hiippakunnan piispa Pappisavustaja ja kirkon taloudenhoitaja puhuvat
Seurakuntalaisten puheenvuoro
Klo 13 Tarkastus päättyy

Vaasan Ortodoksia-piiri

Vaasan ortodoksisen seurakunnan Ortodoksiapiiri aloittaa toimintansa 4. syyskuuta.

Ortodoksiapiirissä opiskellaan ortodoksiseen kirkkoon ja sen elämään liittyviä asioita.

Piiri kokoontuu syyskaudella 2008 kerran kuukaudessa.

Kaikki ovat tervetulleita ortodoksiapiirin opetukseen! Syksyllä kokoonnutaan kuukauden ensimmäisenä torstaina Vaasan ortodoksisessa seurakuntasalissa (Koulukatu 45) klo 18 seuraavasti:

- 4. syyskuuta: Kuolema ortodoksisessa perinteessä
- 2. lokakuuta: Jumalan ja ihmisen välinen suhde
- 6. marraskuuta: Synti ja synnin luonne
- 4. joulukuuta: Joulun perinteet ortodoksisessa kirkossa

Tapatumakalenteri syys-, loka- ja marraskuussa 2008

OULUN SEURAKUNTA

Oulun ortodoksinen seurakunta, Torikatu 74, 90120 Oulu, p. (08)311 5741, fax (08)375986, sähköposti: oulu@ort.fi. Kirkkoherra Raimo Kiiskinen, p. (08)375 986, 0400 890 622. II pappi Kuisma Suopela, p. (016)437 492, 0400 393 091. Kanttorin tehtävien hoitaja Marko Patronen, p. 050 329 5355, II kanttori Helena Matsi, p. 040 6479, nuoriso- ja diakonia-työntekijä Petri Aho, p. 045 114 7447.

Oulu

Pyhän Kolminaisuuden katedraali Torikatu 74

Isännöitsijä Kari Vasko
p. 040 776 6599

La 30.8. klo 18 Vigilia
Su 31.8. klo 10 Liturgia
Ke 3.9. klo 18 Ehtoopalvelus
La 6.9. klo 18 Vigilia
Su 7.9. klo 10 Liturgia
Su 7.9. klo 18 Vigilia
Ma 8.9. klo 9 Liturgia, Jumalanäidin syntymä
Ke 10.9. klo 18 Jumalanäidin akatistos
La 13.9. klo 18 Vigilia
Su 14.9. klo 10 Liturgia, ristin ylentäminen
Ke 17.9. klo 18 Ehtoopalvelus
La 20.9. klo 18 Vigilia
Su 21.9. klo 10 Liturgia
Ke 24.9. klo 18 Ehtoopalvelus
La 27.9. klo 18 Vigilia
Su 28.9. klo 10 Liturgia
Ke 1.10. klo 18 Jumalanäidin akatistos
La 4.10. klo 18 Vigilia
Su 5.10. klo 10 Liturgia
Ke 8.10. klo 18 Ehtoopalvelus
La 11.10. klo 18 Suuri ehtoopalvelus, metropoliitta Panteleimon
Su 12.10. klo 10 Liturgia, katedraalin 50-vuotisjuhla, metropoliitta Panteleimon
Ke 15.10. klo 18 Kolmikannoni
La 18.10. klo 18 Vigilia
Su 19.10. klo 10 Liturgia
Ke 22.10. klo Ehtoopalvelus
La 25.10. klo 18 Vigilia
Su 26.10. klo 10 Liturgia
Ke 29.10. klo 18 Ehtoopalvelus
Pe 31.10. klo 18 Vigilia
La 1.11. klo 18 Vigilia

Su 2.11. klo 10 liturgia

Raahe

Jumalanäidin temppeliin-käymisen rukoushuone Brahenkatu 2

Isännöitsijä Lea Kuusirati
p. (08)223 8316

Su 31.8. klo 10 Liturgia
Su 28.9. klo 10 Liturgia

Muhos

Kristuksen kirkastumisen rukoushuone Kärpantie 1

Isännöitsijä Seija Pirttikoski
p. 040 758 5463

Pe 29.8. klo 9 Liturgia, Johannes Kastajan mestaus
La 4.10. klo 10 Liturgia
La 25.10. klo 10 Liturgia

Vihanti

Jumalanäidin suojelusen rukoushuone Vanha Ouluntie 26

Isännöitsijä Heikki Hilakivi
p. 050 603 94

Ti 30.9. klo 18 Suuri ehtoopalvelus, metropoliitta Panteleimon
Ke 1.10. klo 9.30 Vedenpyhitys ja liturgia, metropoliitta Panteleimon
La 1.11. klo 10 Liturgia, Karjalan valistajat

Maikkulan entinen kasarmi, Oulu

Ohrmaltaantie 22 (käynti Kajaanintien kautta)

La 6.9. klo 12 Rukouspalvelus, kahvi- ja teetarjoilu

Muita tapahtumia

Sunnuntaina 28. 9. kirjailija Mirjam Kälkälän luento liturgian jälkeen seurakuntasalissa

Tiistaina 30.9. klo 17.00 ikoninäyttelyn avaus Vihantin kirjastossa, metropoliitta Panteleimon

Joensuun piispa Arseni vierailee ja luennoi Oulun seurakuntasalissa la 25.10 ja su 26. 10.

Kemi

Johannes Kastajan kirkko

Lehtokatu 31
Isännöitsijä Martti Takalo
p. 040 548 6052

Ke 3.9. klo 18 Akatistos
Su 7.9. klo 18 Vigilia
Ma 8.9. klo 10 Liturgia, Ju-

malansynnyttäjän syntymä
La 13.9. klo 18 Vigilia
Su 14.9. klo 10 Liturgia, ristin ylentämisen juhla
Ke 17.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Ti 30.9. klo 18 Vigilia
Ke 8.10. klo 18 Rukouspalvelus
La 11.10. klo 18 Vigilia
Su 12.10. klo 10 Liturgia
Ke 22.10. klo 18 Ehtoopalvelus

Tornio

Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko Lukiokatu 1

Isännöitsijä Antero Hyttiäinen
p. (016)443 044

La 6.9. klo 18 Vigilia
Su 7.9. klo 10 Liturgia
Ke 10.9. klo 18 Akatistos
Ke 24.9. klo 18 Ehtoopalvelus
La 4.10. klo 18 Vigilia
Su 5.10. klo 10 Liturgia
Ke 15.10. klo 18 Rukouspalvelus
Ke 29.10. klo 18 Ehtoopalvelus

Haukiputaan Martinniemi

Pietarin ja Paavalin sekä Arseni Konevitrsalaisen rukoushuone

Martinniementie 206
Isännöitsijä Timo Arhippainen
p. 040 413 3054

La 20.9. klo 18 Ehtoopalvelus leirillä
Su 21.9. klo 10 Liturgia
La 18.10. klo 18 Vigilia
Su 19.10. klo 10 Liturgia

Tervolan Varejoki

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen rukoushuone

Tsasounantie 34
Isännöitsijä Anja Suopela
p. (016)437 492

La 30.8. klo 18 Vigilia
Su 31.8. klo 10 Liturgia
La 27.9. klo 18 Vigilia
Su 28.9. klo 10 Liturgia
La 25.10. klo 18 Vigilia
Su 26.10. klo 10 Liturgia

Kuusamo

Ev.lut. seurakuntatalo

Su 31.8. klo 10 Liturgia

Pudasjärvi

Ev.lut. seurakuntatalo

Su 7.9. Liturgia

Kristukseen kastetut

Henni Maaria Oikarinen, Oulu
Lauri Simana Patronen, Oulu
Saara Annika Perola, Oulu
Eelis Ilmari Vanhala, Kiiminki
Linda-Maria Viinamäki, Oulu
Sevastjan Henrik Väänänen, Oulu

Herra, vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Mika Petteri Kaisto ja Raisa Tuulikki Buska, Oulu
Veli-Matti Koistinen ja Paula Johanna Korolainen, Oulu
Kimmo Petteri Korpela ja Niina Katariina Hautala, Oulu
Mika Sakari Kupari ja Sonja Teresa Roms, Oulu
Laurent René Lassalles ja Silja Elina Hoikkala, Oulu
Kim Kalervo Lauri ja Lotta Maria Ohtonen, Oulu
Juha Petri Manu ja Kati Maarit Ruokonen, Oulu
Timo Juhani Pekkala ja Mari Noora Valkonen, Oulu
Tuomas Ollinpoika Piikivi ja Anna Kristiina Kouri, Oulu
Jussi Olavi Salonen ja Mari Tiina Johanna Kärkkäinen, Utajärvi
Uula Samuli Säippä ja Terhi Tuulikki Moilanen, Oulu

Ikuinen muisto

Jorma Härkönen 82 v. Pudasjärvi
Lauri Juurikainen 74 v. Oulu
Vilho Kemoff 73 v. Tervola
Johannes Kujanto 74 v. Muhos
Paula Lehtinen 78 v. Pudasjärvi
Reijo Lomu 68 v. Muhos
Annikki Nisukangas 77 v. Ulkomaat
Aleksander Saloranta 85 v. Oulu
Helge Johannes Seppänen 80 v. Oulu
Väinö Armas Mikael Sorri 63 v. Kemi

Tervetuloa seurakuntaan

Jere ja Saija Irmeli Anttila, Kemi
Rosa-Maria Eloranta, Oulu
Liubov Ermakova, Oulu
Antti Mikael Hara, Oulu
Sanna Maria Huhtela, Kiiminki
Reetta Vilhelmiina Hukkanen, Oulu
Inger-Anne Ivanowitz, Tornio
Maria Yvonne Jansson, Oulu
Juha Einari Juopperi, Oulu
Mikko Oskari Kanervo, Oulu
Alina Ella Linnea, Anton
Luuka Alfred ja Niilo Petja Aleksi Kokotti, Oulu
Iryna Kupriyenko, Kemi
Jouko Tapani Lahtinen, Muhos
Inka Tuuli Loikala, Raahe

Kirkko televisiossa

La 26.12. klo 10 Toisen joulupäivän liturgia, toimittaa piispa Arseni, Pyhän Nikolaoksen kirkko, Joensuu. YLE TV1

Ortodoksiset jumalanpalvelukset Yle radio 1

Su 7.9. klo 11 Liturgia, Profeetta Elian kirkko, Iisalmi

Su 21.9. klo 11 Liturgia, Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko, Tampere

Su 5.10. klo 11 Liturgia, Pyhän Nikolaoksen kirkko, Imatra

Su 19.10. klo 11 Liturgia, Profeetta Elian kirkko, Ilomantsi

Su 2.11. klo 11 Liturgia, Pyhän Kolminaisuuden kirkko, Lahti

Su 16.11. klo 11 Liturgia, Kristuksen kirkastumisen kirkko, Kajaani

Ortodoksiset hartaudet Yle radio 1

Aamuhartaus Klo 6.15 ja 7.50

La 6.9. Piispa Arseni, Kuopio

La 27.9. Kirkkoherra Timo Mäkirinta, Jyväskylä

Iltahartaus Klo 18.50

Ti 16.9. Kirkkoherra Elias Huurinainen, Iisalmi

Ti 21.10. Uskonnonopettaja Juhani Räsänen, Outokumpu

Tapatumakalenteri syys-, loka- ja marraskuussa 2008

Aleksi Makkonen, Oulu
Dmitry Murzin, Oulu
Hanna Katriina, Marko Tapio,
Saara-Kaisa Eveliina, Samuel
Jussi Johannes ja Susanna
Jenny Maria Mäkinen, Tornio
Juhana Mikael Mätäsaho,
Oulunsalo
Tatu-Pekka Mönttinen, Oulu
Harald Birger Olausen, Oulu
Kari Jouko Paakkola, Oulu
Eero Veikko Martinpoika, Ira
Johanna Taunontytär ja Martti
Mikko Palotie, Oulu
Raija Ritva Sinikka Pekkala,
Kemi
Kimmo Kari Pikkuaho, Oulu
Tommi Tapani Rötkin, Oulu
Erkki Kalevi Schütz, Raahe
Harpinder Singh, Kiiminki
Joni Eemeli Sumiloff, Kiiminki
Jussi Antero Sumiloff, Oulu
Aleksandr, Jaana Hannele,
Joanna Alexandra ja Kira Alexandra
Zukov, Kiiminki

Kemin lastenkerho

Ke 3.9. klo 16.30
Ke 17.9. klo 16.30
Ke 8.10. klo 16.30
Ke 22.10. klo 16.30

Tornion lastenkerho

Ma 1.9. klo 16.30
Ma 15.9. klo 16.30
Ma 29.9. klo 16.30
Ma 13.10. klo 16.30
Ma 27.10. klo 16.30

Kemin ortodoksiapiiri

Ke 17.9. klo 18
Ke 8.10. klo 18

Kemi-Tornio miestenpiiri

Ma 29.9. klo 18
Ma 27.10. klo 18

Kokoontumispaikat ilmoitetaan myöhemmin.

KAJAANIN SEURAKUNTA

Kirkkoherranvirasto avoinna
ti, to ja pe 09-12 ja 13-15
puh. 633030
Virkatodistusten tilaukset
puh. (08)3115741 tai sähköpostilla oulu@ort.fi
Ajantasaisia uutisia, tapahtumia ja ilmoituksia voi seurata seurakunnan kotisivuilla osoitteessa www.ort.fi/kajaani

Kajaani

Kristuksen kirkastumisen kirkko

Kirkkokatu 17
Isännöitsijä Reijo Marjomaa
p. (08) 633 0312

La 6.9. klo 18 Vigilia
Su 7.9. klo 10 Liturgia
La 27.9. klo 18 Vigilia
Su 28.9. klo 10 Liturgia
Su 12.10. klo 10 Liturgia
La 18.10. klo 18 Vigilia
Su 19.10. klo 10 Liturgia
La 25.10. klo 18 Vigilia
Su 26.10. klo 10 Liturgia
Su 2.11. klo 10 Liturgia
La 15.11. klo 18 Vigilia
Su 16.11. klo 10 Liturgia (radiointi)

Sotkamo

Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko
Rauhantie 13
Isännöitsijä Vappu Korhonen
p. (08) 666 1811

La 30.8. klo 18 Vigilia
Su 31.8. klo 10 Liturgia
Su 7.9. klo 18 Vigilia
Ma 8.9. klo 10 Liturgia
Su 21.9. klo 10 Hetkipalvelus
Ti 30.9. klo 18 Vigilia ja yhteinen muistopalvelus
Ke 1.10. klo 10 Veden pyhitys, liturgia ja ristisaatto
La 8.11. klo 18 Vigilia
Su 9.11. klo 10 Liturgia
La 29.11. klo 18 Vigilia
Su 30.11. klo 10 Liturgia

Kuhmo

Karjalan valistajien kirkko
Koulukatu 47
Isännöitsijä Martti Palviainen
p. 040 726 6352

La 27.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 28.9. klo 10 Liturgia
Pe 31.10. klo 18 Ehtoopalvelus ja litania
La 1.11. klo 9.30 Liturgia, vedenpyhitys ja ristisaatto

Paltamo

Jumalanäidin kuolonuneen nukkumisen rukoushuone
Talonpojantie 3
Isännöitsijä Liisa Mähönen
p. (08)871 452

La 4.10. klo 18 Vigilia
Su 5.10. klo 10 Liturgia
La 22.11. klo 18 Vigilia
Su 23.11. klo 10 Liturgia

Ämmänsaari

Pyhän ristin rukoushuone
Keskuskatu 1
Isännöitsijä Ritva Ivanoff
p. (08) 713 221

La 30.8. klo 18 Ehtoopalvelus

La 6.9. klo 18 Ehtoopalvelus
La 13.9. klo 18 Ehtoopalvelus, metropoliitta Panteleimon
Su 14.9. klo 10 Liturgia, vedenpyhitys ja ristisaatto, metropoliitta Panteleimon

Kuivajärvi

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone
Kuivajärventie 196
Isännöitsijä Jyrki Huovinen
p. 0400 287 711

La 20.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 21.9. klo 10 Liturgia

Kristukseen kastetut

Veeti Santeri Heikkinen, Suomussalmi
Melissa Satu Maria Ahlsten, Kajaani
Hilma Anna Edith Kulju, Kajaani
Jehki Ovaskainen, Sotkamo
Kiira Emilia Nilosaari, Sotkamo
Jauhiainen Ella Ilona, Kajaani
Komulainen Jimi Markus, Kajaani

Herra, vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Saari Mirkka Marianna ja Tossavainen Jori Oskari, Kajaani
Heikkinen Anu Birgitta ja Lillinen Marko Tapani, Kajaani

Ikuinen muisto

Reijo Johannes Sorsa 59 v.
Elisabet Leinonen 85 v.
Helena Moilanen 82 v.
Joel Skrökki 80 v.

Tervetuloa seurakuntaan

Kivijärvi Asta Soili Marjatta Heikkinen Anu Birgitta

Lastenkerhot

Kajaanin ja Sotkamon lasten- ja nuorten kerhojen kokoontumisista ilmoitetaan paikallislehdissä ja seurakunnan ilmoitustauluilla. Ohjaajat Tarja Hukkanen p. 0500 773 094 ja Andra Aldea-Paranen p. 050 514 7097

Kassia naisten piiri ja tiistaiseurat

Kokoontumisista ilmoitetaan paikallislehdissä

Muut ilmoitukset

Kirkkoherra Pentti Hakkarainen on metropoliitta Panteleimonin johtamalla virkamatkalla Serbiassa 16.-21.9. Sijaisena matkapastori Kauko Ivanoff p. 0400 275111.
Kirkkoherranvirasto avoinna

ti, to ja pe 09-12 ja 13-15
puh. 633030. Virkatodistusten tilaukset puh. (08)3115741 tai sähköpostilla oulu@ort.fi

Ajantasaisia uutisia, tapahtumia ja ilmoituksia voi seurata seurakunnan kotisivuilla osoitteessa www.ort.fi/kajaani

KIURUVEDEN SEURAKUNTA

Kiuruveden ortodoksinen seurakunta, Niemistenkatu 6, 74700 Kiuruvesi
p./fax (017) 752 278, e-mail: kiuruvesi@ort.fi
Virasto avoinna ke klo 11 - 13.
Kirkkoherra Antero Petsalo, Luhtapolku 3, 74700 Kiuruvesi
Gsm 050 527 1026, e-mail: antero.petsalo@ort.fi

Kiuruvesi

Pyhän Nikolaoksen kirkko
Niemistenkatu 6
Isännöitsijä Sinikka Salolahti
p. 040 708 0797

Pe 29.8. klo 10 Liturgia
La 13.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 14.9. klo 10 Liturgia, Kunniallisen ja eläväksitekevän ristin ylentäminen
La 27.9. klo 18 Vigilia
Su 28.9. klo 10 Liturgia
Ti 30.9. klo 18 Vigilia
Ke 1.10. klo 9 Liturgia, Jumalansynnyttäjän suojeleminen, Pokrova
La 25.10. klo 18 Vigilia
Su 26.10. klo 10 Liturgia
La 8.11. klo 18 Vigilia
Su 9.11. klo 10 Liturgia

Muut tilaisuudet

Su 28.9. klo 10 alkavan liturgian jälkeen Kiuruveden tiistaiseuran 60 -vuotisjuhlahahvit
Pe 31.10. - Su 2.11. Retki Sofiaan, Helsinkiin, tiedustelut Marja-Leena Maksimainen 040 708 8751

Karvoskylä

Kristuksen kirkastumisen kirkko
Jokikyläntie 7
Isännöitsijä Jarmo Pylkkönen
p. 040 5706 936

La 6.9. klo 18 Vigilia

La 15.11. klo 18 Vigilia

Muut tilaisuudet

Ti 9.9. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
Ti 7.10. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
Ti 4.11. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa

Ylivieska

Suvannon kappeli

Su 16.11. klo 10 Liturgia

Pyhäsalmi

Profeetta Elian rukoushuone
Vesitornintie 15
Isännöitsijä Marja-Leena Maksimainen
p. 040 708 8751

Su 7.9. klo 10 Liturgia
La 22.11. klo 18 Ehtoopalvelus

Muut tilaisuudet

Ke 24.9. klo 13 Pyhäsalmen tiistaiseura
Ke 22.10. klo 13 Pyhäsalmen tiistaiseura Aino Jouhilla, Leskeläntie 11 C 1, 86800 Pyhäsalmi
Ke 26.11. klo 13 Pyhäsalmen tiistaiseura

Kytökylä

Jumaläidin syntymän rukoushuone
Kytökyläntie 724
Isännöitsijä Pekka Hytönen
p. 044 4252 889

Su 7.9. klo 18 Juhlavigilia
Ma 8.9. klo 10 Vedenpyhitys ja liturgia, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian syntymä
Su 23.11. klo 10 Liturgia

Kristukseen kastetut

Jenni Jasmin Miinalainen, Ylivieska
Julius Toivo Sakari Ruhkala, Ylivieska

Herra, vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Timo Pekka Tenhunen ja Asta Helena Ajakainen, Kiuruvesi ort

Ikuinen muisto

Hilkka Vedenpää, 79 v, Reisjärvi
Eila Tuunanen, 65 v, Haapajärvi
Aune Happo, 83 v, Reisjärvi

Tapahumakalenteri syys-, loka- ja marraskuussa 2008

Johannes Makkonen, 71 v,
Pulkkila

Tervetuloa seurakuntaan

Asta Ajakainen, Pyhäsalmi
Marja Viljamaa, Nivala

Tuohuskerho

Lapsille ja nuorille, kokoon-
tuu Kiuruvedellä kirkon
seurakuntasalissa joka toinen
keskiviikko klo 17.30. Tuohuskerhoa ohjaa Outi Petsalo.

Isä Anteron sielunhoitotunnit
kirkossa keskiviikkoisin klo
11 - 13.

Kirkkoherra Antero Petsalo
on lomalla 13. - 19.10.2008.

Virkatodistukset tulee tilata
Oulun ortodoksisesta seura-
kunnasta ma - pe klo 9-12 p.
(08) 311 5741, e-mail: oulu@ort.fi

Seurakunnan kotisivut löy-
tyvät osoitteesta www.ort.fi/fi/kirkko_palvelee/srk/kiuruvesi

VAASAN SEURAKUNTA

Kirkkoherran virasto on
avoinna keskiviikkoisin klo
13 - 16 (suurina juhlapyhinä
suljettu).

Osoite on Koulukatu 45,
65100 Vaasa. Puh(06) 317
2620, faksi (06) 312 4063.
Sähköpostiosoite on vaasa@ort.fi Virkatodistukset saa
Oulun ortodoksisesta seura-
kunnasta, puh. (08) 311 5741
tai oulu@ort.fi Kirkkoherra
Matti Wallgrén, puh. 050-
3520 735 sähköpostiosoite
on matti.wallgren@ort.fi ja
kanttori Paula Löfgren sähkö-
postiosoite paula.lofgren@ort.fi, puh 040 5676614

Seuraavan numeron
**PÄIVITETYT
TIEDOT**
toimitussihteerille
viimeistään
tiistaina
14.10.2008

Vaasa

Vaasan Pyhän Nikolaoksen kirkko Kasarmintori

Isännöitsijä Timo Huhtamäki
p. 044 4154773

Su 31.8. klo 10 Liturgia
Ma 8.9. klo 9 (Huomioi aika)
Liturgia, Neitseen Marian
syntymä

La 13.9. klo 18 Vigilia, ristin
ylentäminen

Su 14.9. klo 10 Liturgia, ristin
ylentäminen

Ke 1.10.klo 9 Liturgia, Juma-
lansynnyttäjän suojelus

La 4.10. klo 18 Vigilia, met-
ropoliitta Panteleimon

Su 5.10. klo 10 Liturgia, met-
ropoliitta Panteleimon

To 23.10 klo 9 Apostoli
Jaakobin liturgia

Pe 31.10 klo 18 Vigilia, Kar-
jalan pyhittäjät ja valistajat

La 1.11. klo 9 Liturgia, Karja-
lan pyhittäjät ja valistajat

Kokkola

Pyhien Simeonin ja Hannan rukoushuone Katariinankatu 3

Isännöitsijä Nadeshda Kurki
p. 0400 998 883

Su 7.9. klo 10 Liturgia
Pe 3.10 klo 18 Rukoushetki,
metropoliitta Panteleimon

Su 26.10 klo 10 Liturgia

Pietarsaari

Pyhän profeetta Elian ja pyhän Annan rukous- huone

Narsinkatu 2
Isännöitsijä Leif Sandvik
p. (06) 724 8634

Su 14.9. klo 10 Hetkipalvelus
Su 28.9. klo 10 Liturgia

Su 19.10. klo 10 Hetkipalve-
lus

Su 26.10. klo 10 Liturgia

Lapua

Pyhittäjä Serafim Sarovi- laisen rukoushuone

Koulukatu 7
Isännöitsijä
Hannu Korkeamäki
p. (06) 437 6936

Su 7.9. klo 10 Liturgia
Su 19.10. klo 10 Liturgia

Kauhajoki

Ev. lut seurakunnan virastotalon kokoushuone Kyntäjäntie 3

La 13. 9. klo 9 Liturgia

Karstula (Jyväskylän seu- rakunnan alueella)

Jumalaäidin syntymän tsasouna

Tsasounanmäki, Karttula
Isännöitsijä Heli Koskinen
p. 0400 395088

Su 2.11.klo 10 Liturgia

Nurmo

Hyllykallion ev. lut. srk:n seurakuntasali Koulutie 1

La 25.10 klo 9 Liturgia

Kristukseen kastetut

Backlund Nikolaj Lars
Janjic Anita
Jehkonen Jere Mikael
Kero Anni Vilhelmiina
Kettumäki Jesse Juhani
Niemi Jone Eemeli
Vauhkonen Leo Vilhelmiina
Valtteri

Tervetuloa seurakuntaan

Huovinen Anssi
Huovinen Markus
Jeskanen Rebecca
Hämäläinen Pavel
Hämäläinen Svetlana
Kärki Timo
Laidinen Larissa
Mäenpää Evguenia
Naamanka Aleksi
Naamanka Maria
Nestorov Nestor
Polvikoski Mika

Ikuinen muisto

Houtsonen Martti, 64 v. Vaasa
Jolkin Harri, 49 v. Vaasa
Khrouchev Gennadeij, 70 v.
Pietarsaari
Pohjannoro-Knuts Marianne,
58 v Mustasaari
Saarela Anna, 77.v. Vaasa

LAPIN SEURAKUNTA

Kirkkoherran sijainen 1.9.
alkaen matkapappi Kauko
Makkonen 0400 178 744 tai
0206 100 294, 0400 294 849.

Rovaniemellä jumalanpal-
velukset toimittaa isä Mikko
Sidoroff 040 414 8452

Kanslia avoinna ti klo 11-13.
Virkatodistustilaukset sähkö-
postitse lappi@ort.fi kanslian
ollessa suljettuna

Rovaniemi

Pyhän apostoli Andreaksen kirkko Ounasvaarantie 16

Isännöitsijä isä Mikko
Sidoroff
p. 040 414 8452

Su 7.9 klo 18 Vigilia
Ma 8.9 klo 10 Liturgia,
Jumalansynnyttäjän Neitseen
Marian syntymä

La 13.9. klo 18 Vigilia
Su 14.9 klo. 10 Liturgia, kun-
niallisen ja eläväksitekevän

ristin ylentäminen
Su 21.9. klo 10 Hetkipalvelus

La 27.9. klo 18 Vigilia
Su 27.9. klo 10 Liturgia

Ti 30.9. klo 18 Vigilia
Ke 1.10. klo 10 Liturgia

Su 5.10 klo 10 Hetkipalvelus
La 25.10 klo 18 Vigilia

Su 26.10 klo 10 Liturgia
Pe 31.10 klo 18 Vigilia

La 1.11. klo 10 Liturgia, Kar-
jalan valistajien ja pyhittäjien
juhla

Su 2.11. klo 10 Hetkipalvelus

Ivalo

Pyhän Nikolaoksen kirkko Rantatie 28

Isännöitsijä
Aulikki Lumisalmi
p.(016) 661 657

La 6.9. klo 18 Vigilia
Su 7.9. klo 10 Liturgia

La 20.9. klo 18 Vigilia
Su 21.9. klo 10 Liturgia

La 4.10. klo 18 Vigilia
Su 5.10. klo 10 Liturgia

Pe 31.10. klo 18 Vigilia
La 1.11. klo 10 Liturgia, Kar-
jalan valistajat

Männikön palvelukoti, Ivalo

La 27.9. klo 10 Liturgia
La 25.10. klo 10 Liturgia,
vainajien muistelu

Nellim

Pyhän Kolminaisuuden ja pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko Siikajärventie 64 A

Isännöitsijä Simo Jefremoff
p. 0400 418463

Pe 29.8. klo 17 Ehtoopalve-
lus, metropoliitta Panteleimon

Su 7.9. klo 18 Vigilia
Ma 8.9. klo 10 Liturgia,
Jumalansynnyttäjän Neitseen

Marian syntymä
Ti 30.9. klo 18 Vigilia

Ke 1.10. klo 10 Liturgia, Ju-
malansynnyttäjän suojelus

La 11.10 klo 18 Vigilia
Su 12.10. klo 10 Liturgia

La 25.10. klo 18 Vigilia
Su 26.10. klo 10 Liturgia

Sevettijärvi

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko

Isännöitsijä
Uljaana Kiviniemi
p. 040 7167653

La 30.8. klo 10 Liturgia, met-
ropoliitta Panteleimon

La 30.8. klo 18 Akatistos,
metropoliitta Panteleimon

La 13.9. klo 18 Vigilia
Su 14.9. klo 10 Liturgia, kun-
niallisen ja eläväksitekevän

ristin ylentäminen
La 27.9. klo 18 Vigilia

Su 28.9. klo 10 Liturgia
La 18.10. klo 18 Vigilia

Su 19.10. klo 10 Liturgia
La 1.11. klo 18 Vigilia

Su 2.11. klo 10 Liturgia

Keväjärven kotakappeli

Pe 29.8. klo 14 Kappelin
vihkiminen, metropoliitta
Panteleimon

Pyhän Georgioksen kappeli

Neiden, Norja

Su 31.8. klo 11 (Suomen ai-
kaa) Liturgia ja vedenpyhitys,
metropoliitta Panteleimon

Muutokset jumalanpalvelusai-
katauluihin ovat mahdollisia.
Tarkista muutokset osoitteesta
www.ort.fi/lappi

Matkakanttori lomalla 9.
- 20.10.

Seurakunnan toimintaa Rovaniemellä

Tiistaiseura kokoontuu sään-
nöllisesti. Lisätietoja kokoon-
tumisista Ritva Naakka 044
589 9409

Lähetyspiiri kokoontuu ma
1.9. kello 18.30 seurakunta-
salissa. Kokoon-tumiset joka
kuukauden ensimmäinen
maanantai. Lisätietoja pj. Eija
Alkula p. 040 756 7903.

Naistenpiiri järjestää ke 3.9.
akatistoksen luomakunnan
puolesta. Paikka tarkentuu
myöhemmin. Tiedustelut
Kerttu Junnonen 050 355
6580

Kirkkokuoro kokoontuu
torstaisin seurakuntasalissa.
Ensimmäinen kokoon-tuminen
to 4.9. kello 18.00. Tieduste-
lut kanttori Kai Tulehmo 040
813 1265.

Miestenpiiri kokoontuu
ensimmäisen kerran ma 8.9.
kello 18.00 seurakuntasalissa.
Tiedustelu Simo Rautiainen
040 8410221.

Lastenkerho kokoontuu joka

kuukauden toisena sunnuntaina seurakuntasalissa kello 9.50. Ensimmäinen kokoontuminen su 14.9. Tiedustelut Virpi Sidoroff 0400 015215.

Ikonimaalauspiiri kokoontuu kerran kuukaudessa Rovaniemen seurakuntasalissa. Tiedustelut Raili Arstila p. 040 771 4608.

Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraalin 50-vuotis- ja Oulun tiistaiseuran 60-vuotisjuhla la-su 10.-11.10.2008

Lauantai 11.10.

Klo 14 Kahvi, Heinätorin seurakuntatalo

Klo 14.30 Juhlaseminaari Heinätorin srk-talossa

Tutkija Katariina Husso: ”Jälleenrakennusajan ortodoksiset kirkot”

Klo 16 Siirtyminen katedraaliin

Kommenttipuheenvuorot: Kuvaamataidonopettaja ja Raija Savolainen ja arkkitehti Reino Rinne

Klo 18 Suuri ehtoopalvelus katedraalissa

Klo 18.30 Iltate Heinätorin seurakuntatalossa

Klo 19 Seurakuntailta Heinätorin seurakuntatalossa

Helluntain tropari

Esipaimenen siunaus

Tervetuloa, kirkkoherra Raimo Kiiskinen

Yksinlaulua, Jussi Soukkamäki, baritoni,

Markus Vaara, piano

Oulun tiistaiseuran vaiheista, isä Eino Hynninen

Kirkkolaulua, Lauluyhtye Melodos

Oulun kaupungin tervehdys

Oulun tuomiokirkkoseurakunnan tervehdys

Palkitsemiset

Esipaimenen päätössanat

Helluntain kontakki

Esipaimenen siunaus

Sunnuntai 12.10.

Klo 10 Liturgia katedraalissa

Klo 12 Juhlalounas Heinätorin seurakuntatalossa

Katedraalin juhlan merkeissä on pieni ikoninäyttely Oulun pääkirjaston aulavetriineissä juhlien aikana.

Ortodoksinen Kamarikuoro joht. Juhani Matsi

Konsertti su 16.11.08 klo 16 Oulaisten kirkossa

Lippujen ennakkomyynti 13.10. alkaen: Oulaisten kaupunginkirjasto, puh. 08 4793 270

Tiedustelut:

Oulaisten kaupunki / Musiikkiviikot puh. 08 4793 272, musiikki@oulainen.fi www.oulaistenmusiikkiviikot.fi

Suomussalmen pyhän ristin tsasounan 25-vuotisjuhla la-su 13.-14.9.2008

Lauantai 13.9.

Klo 14.30 Rukoushetki ja tulokahvi

Klo 15 ”Kirkkotaide itäisessä ja läntisessä perinteessä” –juhlaseminaari

Kuorolaulua: Suomussalmen Jalon Laulajat, johtaa Reijo Peuravaara

Luennoitsijat:

Suomussalmen kunnanjohtaja Timo A. Säkkinen

Suomussalmen ev.lut. seurakunnan kirkkoherra

Risto Kormilainen

Taiteilija Irja Pääskyranta

Arkkitehti Hannu Pyykkönen

Klo 18 Ristin juhlan ehtoopalvelus

Metropoliitta Panteleimon ja papisto, pyhän ristin tsasouna

Klo 19 Runoesitys: ”Runon parantava lähde”

Kirkkoherra Risto Kormilainen

Pyhän ristin tsasouna

Sunnuntai 14.9.

9.30 III hetki ja liturgia, ristisaatto Kiantajärven rannalle, vedenpyhitys, metropoliitta Panteleimon ja papisto, pyhän ristin tsasouna

Vihannin Jumalanäidin suojeluksen tsasounan 20-vuotisjuhla ti-ke 30.9-1.10.2008

Tiistai 30.9.

Klo 17 Elli Tiittasen ikoninäyttely avaus, metropoliitta Panteleimon, Ukonkanti /Vihannin kirjasto

Klo 18 Suuri ehtoopalvelus tsasounassa

Klo 18.30 Juhlahetki tsasounassa

Tempppelin tropari ”Tänä päivänä me uskova kansa”

Esipaimenen siunaus

Laaksojen Kamarikuoro Vox Ardens, johtaa Tapani Tirilä

Sergei Rahmaninov: Bogoroditse devo (Iloitse, Jumalanäiti)

Nikolai Kedrov: Isä meidän

Tsasounan vaiheista, Heikki Hilakivi

Seurakunnan tervehdys: Isä Raimo Kiiskinen

Iltateen siunaus

Iltatee/kahvi

Keskiviikko 1.10.

Klo 9.30 Vedenpyhitys ja liturgia

Metropoliitta Panteleimon ja papisto

Klo 12 Lounas (Profood Oy)

Tehtaan esittely

Kirkkolaulu- ja runotuokio Oulun katedraalissa su 28.9.2008

Klo 17 Vanhoja kirkkolauluja ja Aari Surakan runoja, Oulun hiippakunnan kanttorikvartetti, Ester Vaara

Klo 18 Ehtoopalvelus

Vapaa pääsy, ohjelma 2 euroa

Järj. Oulun ortodoksisen seurakunnan kulttuuritoimikunta

Auta Georgian konfliktin uhreja

Sotatoimista kärsineitä voi tukea tekemällä lahjoituksen Kirkon Ulkomaanavun katastrofirahastoon Sampo Pankki: 800018-223340 ”Georgia”

Ortaid

Luotettavaa ja ammattitaitoista välityspalvelua

Asunto- ja kiinteistönvälitys

Lohiloukku Oy LKV

Matti Vuononvirta
Häyrystie 49,
90850 Martinniemi
08-349870, 08-5400550,
fax 08-349870
040-5006450,
www.kolumbus.fi/lohiloukku

Kiitos

Lämpimät kiitokset isä Kuisma Suopelalle uuden kodin pyhittämisestä.

*Lauri ja Lea Mustonen
Rovaniemi*

Paimen-Sanomats

Julkaisija:

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakunnat / Paimen-Sanomats ry

Päätoimittaja:

Metropoliitta Panteleimon

P. 020 610 0250, fax. 020 610 0251, sähköposti: oulun.hiippakunta@ort.fi

Toimitussihteeri:

Marko Patronen

Nummikatu 30 B 16, 90100 OULU

P. 050 329 5355, fax. 020 610 0251, sähköposti: marko.patronen@ort.fi

Lehden osoitteenmuutokset ja tilaukset:

SEURAKUNTALAISTEN osoitteenmuutokset ja tilaukset omaan seurakuntaan

MUUT osoitteenmuutokset ja tilaukset Oulun ortodoksisen hiippakuntaan, p. 020 610 0250, oulun.hiippakunta@ort.fi

Ilmoitukset ja tilaushinnat:

- ilmoitushinta 0,85€ / pmm

- tilaushinta 8,50€ / vuosi muille kuin seurakuntien jäsenille

- tilaajamaksut suoraan tilille: 110750-1106102,

mukaan maininta ”Paimen-Sanomats”

Pankki: Nordea 110750 - 1106102

Paino:

Painotalo Suomenmaa, PL 52, 90101 OULU, p. 08 5370 011

Seuraavan numeron PS 5/08 aineisto toimitussihteerille viimeistään tiistaina 14.10.

Seuraava numero ilmestyy lokakuussa 2008